

Front endista back endiin, web-kehittäjän päiväkirja

Oskari Viilo

Tekijä(t) Oskari Viilo	
Koulutusohjelma Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Front endista back endiin, web-kehittäjän päiväkirja	Sivu- ja liitesivumäärä 61
Opinnäytetyön otsikko englanniksi From front end to back end, diary of a web developer	
<p>Opinnäytetyö on päiväkirjaopinnäytetyö, jossa kuvataan web-kehittäjän työtehtäviä ja oppimisprosessia. Opinnäytetyössä etsitään metodeja web-kehityksen ongelmaratkaisu käytäntöihin ja analysoidaan mahdollisia vaihtoehtoisia tapoja millä ongelmat voisi ratkaista.</p> <p>Työssä kuvataan keskeiset sidosryhmät, työympäristö, työssä vaadittu osaaminen sekä analysoidaan tekijän vuorovaikutustaitoja työpaikalla.</p> <p>Päivittäisessä seurannassa on asetettu tavoitteet työpäivälle, jonka jälkeen tavoitteiden täytymistä sekä työpäivän oppimisantia on analysoitu. Viikon päätteeksi on pohdittu käytettyjä työmenetelmiä ja tapahtumia sekä etsitty vaihtoehtoisia tapoja tehtävien selvittämiseksi.</p> <p>Seurantajakson loppuessa on pohdittu jakson aikana tehtyjen havaintojen perusteella omaa kehittymistä, vaihtoehtoisia työmalleja sekä sitä, miten havaintoja voidaan hyödyntää. Tärkeimmät havainnot painottuvat kommunikointiin ja sen merkitykseen projektityön aikana.</p> <p>Web-kehittäjä on verkon moniosaaja, joka tuntee ohjelmistot ja järjestelmät. Tämän päiväkirjan tarkoitus on tuoda esille kehittäjän arkea. Loppupohdinta on analyysi teknisestä kehityksestäni ja kommunikointitaidoistani.</p>	
Asiasanat Työmenetelmät, Työssäoppiminen, Toimenkuvat, Parityöskentely	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Lähtötilanteen kuvaus.....	2
2.1	Oman nykyisen työn analyysi.....	2
2.2	Työtehtävät ja ohjelmistot.....	3
2.3	Kehittyminen.....	5
2.4	Sidosryhmät työpaikalla	6
2.5	Vuorovaikutustaidot työpaikalla.....	7
3	Päiväkirjaraportointi	9
3.1	Seurantaviikko 1	9
3.2	Seurantaviikko 2.....	15
3.3	Seurantaviikko 3.....	20
3.4	Seurantaviikko 4.....	25
3.5	Seurantaviikko 5.....	31
3.6	Seurantaviikko 6.....	36
3.7	Seurantaviikko 7	40
3.8	Seurantaviikko 8.....	44
3.9	Seurantaviikko 9.....	48
3.10	Seurantaviikko 10.....	53
4	Pohdinta ja päätelmät.....	57
5	Lähteet.....	60

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä kuvataan päiväkirjamuodossa harjoittelujaksossani kohtaamiani ongelmia ja niiden ratkaisuja kymmenen seurantaviikon ajan. Viikkoanalyseissa pohdin syvemmin projekteissa esiintyneitä haasteita ja vaihtoehtoisia ratkaisuja. Työnseuranta on tehty 15.2.–21.4.2016 välisenä aikana. Opinnäytetyöni ydin on analysoida teknisen ja viestinnällisen osaamiseni kehitystä.

Työpaikkani on digimedia-alalla toimiva Frantic, joka on erikoistunut suunnittelemaan ja toteuttamaan ratkaisuja selainpohjaisiin järjestelmiin. Frantic on pieni tasaista kasvua tekevä yritys, jossa vaikuttaa kirjoittamishetkellä 63 työntekijää. 19 vuoden aikana Frantic on luonut vahvan pohjan osaamiselleen, ja ollut suunnannäyttäjänä Suomessa aikana, jolloin web-kehitys oli vielä tuntematon käsite.

Oma tittelini on front end -kehittäjä, joka vastaa sivustojen ulkoasullisten muutosten tekemisestä. Normaalit työtehtäväni koostuvat usein tämän osa-alueen töistä, joissa esimerkiksi syötän sisältöä johonkin järjestelmään, toteutan suunnittelijan ulkoasullisia näkemyksiä tai luon uusia rakennuselementtejä sivustoille.

Tekninen johtajamme painottaa isompien kokonaisuuksien hallitsemista, joten olen myös työurani aikana siirtynyt tekemään back endiin liittyviä tehtäviä. Back end -kehittäminen pohjautuu toiminnallisuuksien toteuttamiseen sivustojen koodissa, jotka esimerkiksi rakensivat tietoturvaa, nopeuttavat sivustoa tai helpottavat versioinnin hallintaa.

Työympäristössäni liikkuu useita sidosryhmiä julkisen ja yksityisten organisaatioiden välillä. Näiden sidosryhmien välillä on paljon kommunikointia, johon pyrin myös itse osallistumaan.

2 Lähtötilanteen kuvaus

Tässä kappaleessa kerron työtehtävistäni ja niihin vaadituista osaamisesta sekä tiedosta. Selvitän osaamiseni tasoa ennen päiväkirjan aloittamista ja sen kehitystä työsuhteeni aikana. Arvioin myös vuorovaikutustaitojani ja esittelen oleelliset sidosryhmät.

2.1 Oman nykyisen työn analyysi

Tehtäväni pohjautuvat yksittäisten pienempien projektien hallintaan tai kehittämiseen. Työtehtävät sisältävät verkkosivustojen käyttöliittymien määrittelyä, suunnittelua, toteutusta ja testausta vaihdellen tehtävään liittyvien sidosryhmien painotuksesta. Pääasiallisina työkaluina toimivat tiedonhallintajärjestelmät Wordpress ja Microsoft Sharepoint.

Sisällönhallinta kattaa esimerkiksi artikkeleiden, uutiskirjeiden tai sivujen luomista, johon asiakas ei itse pysty. Suurin osa näistä tehtävistä tehdään Outokummun sivuston alle, jossa sisällönsyöttö on ulkoistettu. Sisällöt tulevat erillisestä lähteestä, joka pitää tyylitellä oikeaan muotoon sivustolle. Sharepointin käyttö on haaste monimutkaisen käyttöliittymän takia, joten ammattilaista tarvitaan yksinkertaisissakin päivityksissä. Wordpressiin tehdään harvoin sisältöjä, mutta sisältöjen tyylillisiä korjauksia tehdään silloin tällöin.

Kehitystyöt hajautuvat moneen eri osa-alueeseen riippuen siitä onko kyse Front end vai back end -puolen työstä. Front endin puolella kehitystyö koostuu uusien esityselementtien luomisesta. Elementti voi olla esimerkiksi artikkeliin liittyvä palikka, johon tuodaan artikkeliin liittyviä uutisia. Artikkelin alle suunnitellaan ensin yhteneväinen ulkoasullinen elementti, joka sopii kokonaisuuteen. Suunnittelun jälkeen tehdään toteutus, joka testataan omassa testiympäristössä. Omasta ympäristöstä valmis elementti viedään yleiseen testausympäristöön, josta asiakas voi tarkastaa työn laadun. Valmis työ viedään asiakkaan hyväksynnän jälkeen varsinaiselle sivustolle.

Back endissä työt ovat toiminnallisuuksien rakentamista ulkoasun takana. On tietenkin mahdollista, että front- ja backpuoli yhdistyvät työtehtävissä, mutta pääasiassa back endiin liittyvät työt eivät liity ulkoasullisiin elementteihin. Työtehtävä voi olla esimerkiksi tietoturvan rakentamista, jossa kirjautumattoman käyttäjän oikeudet estetään tietyltä osalta sivustoa. Tämän tyyppinen toiminto on pakollinen esimerkiksi ekstranetti-tyyppisissä palveluissa.

Projektityön asettamat raamit vaativat projektinhallintataitoja, jossa kehittäjän tulee tunnistaa työn mahdolliset ongelmat jo ennen työn alkua. Suunnitteluprosessin aikana ei ole varmaa, kuinka kauan työtehtävä kestää ja kuinka paljon asiakasta tulisi laskuttaa tehdys-

tä työstä. Aikataulus on syytä tehdä väljäksi tai muuten työtehtävää on pakko pilkkoa muille kehittäjille. Projektipäällikkö on ensisijaisesti vastuussa projektin tai työtehtävän etenemisestä aikataulussa.

2.2 Työtehtävät ja ohjelmistot

Työkoneena toimii Applen MacBook Pro ja käyttöjärjestelmänä UNIX -pohjainen OS X El Capitan. Jatkuvassa käytössä olevat ohjelmistot ovat terminaaliohjelma iTerm ja ohjelmointiympäristö Atom. Näiden kahden ohjelman kautta tehdään suurin osa työtehtävistä. ITermin kautta ajetaan päivityksiä, käynnistetään oma kehitysympäristö ja työnnetään dataa palvelimille. Atom on monipuolinen tekstieditori, jossa ohjelmoinnilliset muutokset tehdään.

Tekninen osaaminen hajautuu moneen eri osa-alueeseen. Ohjelmointipuolella käytän eniten HTML, CSS, PHP ja JavaScript-kieliä. HTML ja CSS luovat sivustojen ulkoasun, PHP ja JavaScript toiminnallisuudet. HTML ja CSS ovat osa web-kehittäjän perustaitoja, joiden hallinta on välttämätöntä alan töissä. Wordpress on kirjoitettu PHP:lla, joten sen toiminnallisuudet, funktiot, liitännäiset ja teemat käyttävät samaa kieltä. JavaScriptin tärkein ominaisuus on luoda dynaamisia toiminnallisuuksia sivustoille, jotka rakentavat sivuston ulkoasua ja käyttöliittymää.

Ohjelmoinnin ohessa tehdään työtä tiedonhallintajärjestelmien hallintapuolella. Hallintapuolen kautta esimerkiksi syötetään uutta sisältöä, ladataan järjestelmään kuvia tai säädetään yleisiä asetuksia. Sharepointin ja Wordpressin suurin ero tiedonhallintajärjestelminä on niiden käyttöliittymissä. Wordpressiin on puristettu kaikki ominaisuudet yksinkertaiseen hallintapaneeliin, josta pääsee ketterästi luomaan sisältöjä, oli sivustolla missä tahansa. Sharepointin ominaisuudet on hajautettu käyttäjähallintaa myöten, joten sen hallinta on huomattavasti monimutkaisempaa. Esimerkiksi uusien artikkeleiden luominen tulee tehdä aina oikealta ala-sivulta, sillä sivujen osoitetta ei voi enää kokonaisuudessaan muuttaa sivun luomisen jälkeen.

Sivustojen ytimenä toimii tietokanta, jonka esittämää dataa joutuu usein analysoidaan ohjelmointivirhe korjausten yhteydessä. Tietokantojen parissa käytän Sequel Pro -nimistä ohjelmaa. Graafisen käyttöliittymän avulla on helppo yhdistää uusia tietokantoja ohjelmaan ja hallita tietokannan sisällyttämää dataa. Wordpressin ohjelmointiongelmat perustuvat usein tietokantapohjaisiin syöttöongelmiin, jossa data ei löydä oikeaa taulukkoa tai kenttää. Näissä tapauksissa on syytä katsoa kantaa ja varmistaa, että taulukkoa tai kenttää on haettu oikealla nimikkeellä.

Suunnittelupuolella työtehtäviini kuuluu kevyiden kuvamuokkausten tekeminen Sketchissä. Sketch on Macin oma ammattilaisille tarkoitettu suunnittelutyökalu, jossa suunnittelijamme tekevät valmiit pohjat kehittäjille. Kuvista otetaan usein palasia sivustoille, joita ei voi tehdä suoraan CSS:llä. Esimerkiksi uudet kustomoidut ikonit pitää tehdä Sketchin sisällä oikein niin, että niistä voi tehdä oman fonttinsa sivustolle. Vektorigrafiikkaan pohjautuvat elementit pitää optimoida, jotta netissä olevat ikonityökalut piirtävät kuvan oikein sivustolle.

Versionhallinta on myös osana työtehtäviäni, jolla varmistetaan oikean tiedon päätyminen palvelimelle. GitHub on säilytyspaikkana toimiva sivusto, jota ohjelmoijat käyttävät versiointiin. Versionhallinnan oikeaoppisella käytöllä vältetään konflikteja muiden versioiden välillä. Kun sivustolle luodaan uusia ominaisuuksia GitHubiin tehdään oma haarake ominaisuutta varten. Näin sivuston ylläpitäjä voi tehdä alkuperäisessä versiossa päivityksiä tuomatta mitään ylimääräistä sivustolle.

Pääasiassa web-kehittäjän työ on hyvin itsenäistä. Kehittäjä keskittyy jatkuvasti ongelmanratkaisuun. Ohjelmoinnin aiheuttavat muutokset luovat usein konflikteja sivustoilla, jossa toisessa päässä tehdyt muutokset voivat vaikuttaa elementtiin, jota ei haluttu muuttaa prosessin aikana. Aktiivisella tiedonhaulla löytyy yleensä syy siihen, mistä nämä konfliktit johtuvat.

Tiedon hakeminen on kriittinen osa ohjelmoijan prosesseja, joka ei painotu pelkästään hakukoneisiin. Testaukseen on luotu useita työkaluja, joilla virheitä ratkotaan ongelmatilanteissa. Kehitysvaiheessa käytän paljon Google Chromen kehitystyökaluja, jolla voi seurata sivuston dataa ja verkkojen välistä toimintaa, sekä testata mahdollisia tyylivariaatioita. Virheiden tunnistaminen on oleellinen osa työtä ja toisinaan ei ole varmaa missä virhe on edes syntynyt.

Selaintuen varmistamiseksi tarkistamme sivustot Browserstack nimisellä sivustolla. Projektin alussa annamme asiakkaalle Franticin selaintuen määrytykset. Uusimassa erittelyssä tuki varmistetaan minimissään Internet Explorer (IE) 10:lle. Asiakas voi kuitenkin halutessaan pyytää laajempaa tukea. Testauksen aikana käyn läpi sivuston eri selaimilla ja laitteilla. Fyysisten laitteiden käyttö on oleellista konkreettisen käyttäjäkokemuksen saamiseksi.

2.3 Kehittyminen

Työsuhteeni aikana olen saanut tietoperustan ammattimaiseen web-kehitykseen. Minulla oli kokemusta useamman verkkosivuston toteutuksesta ennen tuloani Franticille, mutta tiedollinen ero on jälkikäteen katsottuna todella iso. Työkalut olivat käyttöjärjestelmää myöten aivan uusia, eikä minulla ollut paljoa kokemusta projektityöstä tiimissä. Aloittaesani hallitsin tyydyttävästi HTML ja CSS -merkkaukielet, sekä Wordpressistä minulla oli parin projektin kokemus.

Tasoarviointini heittelee nyt aloittelevan toimijan ja taitavan suoriutujan välillä. Osaamiseni on vielä rajoitettua, mutta se ei tarkoita, että tarvitsisin koko ajan ohjausta. Web-kehityksessä kaikilla on omat vahvuutensa. Harvassa ovat tekijät, jotka pystyvät tekemään sivustoja täysin ilman apua.

Front end -puolella pystyn tekemään itsenäisesti monimutkaisia kokonaisuuksia, mutta back endiin liittyvät tehtävät ovat vielä vaikeita. PHP:n ja Wordpressin syntaksin tunteukseni ei ole vielä vaaditulla tasolla monimutkaisten toiminnallisuuksien luomiseen. Turvaudun näissä tehtävissäni kollegoihini, joilla on usein kokemusta samantyyppisistä työtehtävistä. Referenssien kautta saa usein pohjan tai parhaassa tapauksessa koko toiminnon kopioitua sivustolle.

Luotan kommunikointitaitoihini ja lähestyn aktiivisesti muita kehittäjiä ongelmatilanteissa. Oppimisen kannalta on parempi ratkoa useimmat ongelmat itse, sillä se kehittää ohjelmointilogiikan tuntemusta aivan eri tavalla, kuin saamalla suoran vastauksen. Monimutkaisissa kokonaisuuksissa on kuitenkin syytä katsoa muualle tai aikaa menee liikaa pelkkään ohjelmoinnin suunnitteluun. Parikoodaaminen on tehokas keino luoda monimutkaisia rakenteita ja samalla oppivia ohjelmoijia on yhden sijasta kaksi.

Ammatillinen kehitykseni on mennyt työsuhteeni alusta huomattavasti eteenpäin. Visuaalisten elementtien luominen on yleisesti ottaen ollut helppoa. Visuaalinen silmäni on vahvuuteni, joka on myös noteerattu tiimin sisällä. Pystyn tekemään luovia ratkaisuja sivustoille ilman suunnittelijan antamaa pohjaa.

Olen pyrkinyt laajentamaan osaamistani omaksumalla uusia tekniikoita ja osallistumalla tapahtumiin web-kehityksen sisällä. Avoimen lähdekoodiin perustuvissa järjestelmissä on usein takana vahva yhteisö, jossa ideoita ja tietoa jaetaan aktiivisesti tekijöiden välillä. Esimerkiksi JavaScriptin takana pyörivässä yhteisöissä pidetään kuukausittain tapaamisia

Angulariin, jQueryyn tai Node.js kirjastoihin liittyen. Tapaamisissa puhutaan uusien teknologioiden tuomista mahdollisuuksista ja etsitään ratkaisuja omassa työympäristöissä esiintyneisiin ongelmiin. Näissä tapahtumissa opitaan kokeneemmilta tekijöiltä, jotka ovat olleet alalla kymmeniä vuosia.

Yhteisöllinen suhtautuminen ohjelmointiin on ollut uusi kokemus työsuhteeni aikana. Jatkuvalla kommunikoinnilla olen luonut hyvät suhteet tiimini kehittäjiin ja pyrin jatkamaan samalla tiellä myös tulevaisuudessa. Työympäristöni luo erinomaiset mahdollisuudet kommunikoinnille, joka on mielestäni oleellisin osa sujuvassa projektitoiminnassa. Ihmisten kohtaaminen ongelmatilanteissa on pitkälti pelkojen voittamista, jossa omat puutteet pitää myöntää ja kohdata.

2.4 Sidosryhmät työpaikalla

Keskeisimmät työhöni vaikuttavat sidosryhmät on kuvattu alla olevassa kaaviossa nro. 1.

Kaavio 1. Sidosryhmät

Työtä tehdään tiiviisti projektitiimissä, jossa kolme keskeisintä vaikuttajaa ovat ulkoasu-suunnittelija, palvelusuunnittelija ja projektipäällikkö. Projektitiimin sisällä kommunikointi on aktiivista ja ideoita vaihdetaan jatkuvasti. Sisällöntuotanto kuuluu usein asiakkaalle, mutta meillä on myös omia tekstintuottajia. Tuotekehitys vastaa uusien palveluiden tai työkalujen luomisesta, jotka on mahdollista sisällyttää osaksi sivustoja.

Ulkoisiin tekijöihin kuuluvat esimerkiksi trendit ja media. Nykytrendit ja media painottuvat verkkoon, joten niiden vaikutus on oleellinen työhöni. Trendit myös vaihtuvat jatkuvasti

alan sisällä, joka yrittää löytää aina optimaalisimpia keinoja tehdä asiakasystävällisiä käyttöliittymiä käyttäjän fyysisiin rajoitteisiin katsomatta. Kilpailijat ja ohjelmointi yhteisöt kulkevat osittain käsi kädessä, sillä yhteistyötä tehdään aktiivisesti eri yritysten välillä. Esimerkiksi järjestämme kehittäjiä kesken tapahtumia, jossa vaihdamme tietoa muiden alan työntekijöiden kanssa.

Asiakkaiden merkitys on kiistattoman tärkeää yrityksen olemassa ololle. Asiakasomistajat määrittävät työmääriä ja ovat keskeisin kommunikoinnin kohteemme projektien aikana. Aktiivinen kommunikointi, kuukausittaiset tapaamiset ja nopea ongelmanratkaisu ovat tärkeimmät työkalumme asiakasyhteyden säilyttämiseksi.

Palveluntarjoajat sekä hallinto ovat tukevia sidosryhmiä. Palveluntarjoajat ovat näkyvillä prosessien aikana, sillä lähes jokainen työkalu, ohjelma tai järjestelmä on ulkopuolisen palveluntarjoajan kehittämä. Näiden palveluiden yhteistyöllä rakennetaan viestintää, sivustoja ja uusia palvelimia. Hallinnon työ on melko näkymätöntä työntekijälle. Hallinto analysoi dataa ja kehittää yleistä työympäristöä sisäisen keskustelun kautta.

Käyttäjät ovat suurin omaan työhöni vaikuttava tekijä. Asiakkaat tekevät huomioita sivuston käytön aikana ja antavat suoraa palautetta toimimattomista ominaisuuksista. Normaalien kävijöiden palaute tulee myös asiakkaan kautta, mutta huomioitavana ovat myös sivuston käyttäjämäärät, jotka saattavat luoda pullonkauloja sivustoille.

2.5 Vuorovaikutustaidot työpaikalla

Teemme työtä tiimipohjaisessa ympäristössä, jossa jokaisella on oma vastualueensa. Web-kehittäjän tulee olla perillä jokaisen tiimin osa-puolen intresseistä ja kommunikoida aktiivisesti epäselvissä tilanteissa. Työkaluina käytämme sisäiseen kommunikointiin Slack –nimistä sovellusta, joka on reaaliaikainen keskustelupalvelu. Asiakkaan kanssa viestitään sähköpostin ja Jira -nimisen tehtävänhallintapalvelun kautta. Soittaminen ja Google Hangouts –keskustelut ovat myös yleisiä viestinnän muotoja.

Useimmat vuorovaikutustilanteet liittyvät ohjelmoinnin haasteisiin. Ohjelmoinnissa tulee vastaan usein tilanteita, jossa ongelma kohtaan jää kiinni pitkäksi aikaa. Näissä tilanteissa on hyvä pyytää toisen tekijän näkemystä.

Lähin kontaktini on projektipäällikkö, jonka kanssa puhumme tehtävistä lähes päivittäin. Pidempien projektien aikana ei ole välttämätöntä pitää jatkuvaa yhteyttä, mutta asianomaiset on hyvä pitää ajan tasalla projektin etenemisestä. Projektipäällikkö ohjaa kehittä-

jälle uusia tehtäviä, ja varmistaa, että asiakkaalta tulleet korjauspyynnöt on hoidettu. Projektipäällikkö myös organisoii koko tiimin toimintaa ja järjestää puheyhteyksiä eri tekijöiden välille.

Palvelusuunnittelijan tehtävänä on suunnitella käyttöliittymiä ja selvittää kehittäjän kanssa eri mahdollisuuksia sivuston toteutuksen aikana. Tämä keskusteluyhteys on uusissa työtehtävissä aina aktiivinen, sillä visuaaliset elementit ja niihin liitettävät toiminnot eivät ole aina toteuttamisen raameissa.

Web-kehitys tiimissä kommunikoinnin problematiikka tulee ihmisten roolituksen epäselvyydestä. Monesti kaikki tiimin työntekijät joutuvat tekemään usean eri osa-alueen tehtäviä. Vastuualueensa hoitaminen ei aina riitä tiukoissa aikatauluissa, joten esimerkiksi projektipäällikkö auttaa testauksen aikana kehittäjiä.

3 Päiväkirjaraportointi

3.1 Seurantaviikko 1

Maanantai 15.2.2016

Olin tehnyt joulukuusta asti web-sivuston uudistusprojektia Sito -nimiselle yritykselle. Projekti on jo tässä vaiheessa edennyt suurimpien uudistusten ohi, eli niin sanottu päätyö oli jo tehty. Projekti kattoi sivustolle uuden ulkoasun, back endin päivityksen ja front end puolen uusimisen. Uusi ulkoasu oli jo tehty ja on tällä hetkellä asiakkaan sivustolla, mutta minulla oli vielä tehtävää tietokannan siivouksen ja vanhojen tekniikoiden poiston kanssa.

Aamu alkoi pitkillä palavereilla, missä käytiin läpi Franticin markkinatilannetta. Oman tiimin viikkopalaverissa kävimme läpi mitä kukin tulee viikon aikana tekemään. Siton projekti oli venynyt jo aika paljon: kokeneet työntekijätäkään eivät tunteneet mitä sivuston takana oikein tapahtuu. Sivuston oli tehnyt vain yksi henkilö, joka ei enää ollut töissä Franticilla. Olin hieman yllättynyt projektin siirrosta minulle, sillä olin uusimpia työntekijöitä koko talossa, eikä back endin tuntemukseni ollut vahvin osa-alueeni.

Tämän päivän tavoitteet eivät olleet hirveän korkeat, sillä päivä jäi hieman tyngäksi aamun palavereiden takia. Iltapäivällä oli vuorossa opinnäytetyö-työpaja. Tarkoituksena oli kuitenkin tehdä sivuston back endin siivousta eteenpäin ja toteuttaa yksi toiminto mistä kerroin alempana.

Päivällä tein muutamia ohjelmointivirheiden korjauksia sivustolla, sekä poistin tarpeettomia liitännäisiä mitä ei enää tarvittu. Valmistelin myös suurempaa siivousta, missä Advanced custom fields(ACF) vaihdetaan pro-versioon. Tämän päivityksen tarkoituksena on siirtyminen kehittyneempään versioon. Nykyisessä versiossa ACF tarvitsee useamman liitännäisen, että sen kaikki tarvittavat ominaisuudet toimivat. Pro-versiossa nämä kaikki ovat yhdessä. Käytännössä tämä tarkoittaa viiden liitännäisen sulautumista yhdeksi, joka tekee sivustosta nopeamman, kun sivuston ei tarvitse kutsua ylimääräisiä tiedostoja.

Tänään spesifinä työnä oli luoda etusivun sosiaalisen median syötteeseen (eng. feed) kuvat uutisille ja tapahtumille. Syöte toimii niin, että se hakee tietoja eri sosiaalisen median lähteistä ja tulostaa ne sivulle kortteina. Tapahtumat ja uutisten tiedot tulevat asiakkaan omalta sivulta ja ellei arkistoon ole määritetty kuvahakua, niin syöte ei tulosta kuvia. Normaalisti teemme suurimman osan koodistamme ilman ulkoisia liitännäisiä, mutta alussa minulle suositeltiin Featured images in RSS -liitännäisen käyttöä. Paikallisessa tes-

tiympäristössä kaikki näytti toimivan niin kuin pitää, joten kokeilin suoraan asiakkaan sivustolla liitännäisen toimintaa, mikä oli virhe. Uusia ominaisuuksia pitäisi aina kokeilla ensin testiympäristössä. Vanha versio palautettiin sivustolle parissa minuutissa, eli sen suurempia ongelmia liitännäinen ei aiheuttanut.

Päivän lopussa jäi kaivelemaan, kun kuvia ei saatu toimimaan, mutta olin kuitenkin tyytyväinen, kun sain korjattua muutamat virheet ja edettyä projektin kanssa. Osaamiseni kehittyi taas sen verran, että tunnistan ongelmia tietyissä back end -malleissa.

Tiistai 16.2.2016

Seuraavana päivänä jatkoin saman prosessin kanssa ja tarkoituksena oli saada syöte toimimaan kehitysympäristön kautta, sekä optimoida back endiä. Seuraavalla testauskerrolla testausympäristö kaatui. Tässä tapauksessa kyseessä ei ollut koskaan Featured images in RSS -liitännäisen aiheuttama ongelma, vaan Redis Cachen. Redis Cache oli päivittynyt ja luonut solmun välimuistiin niin, että se kaatoi koko sivuston.

Jokaisessa Franticin projektissa on käytössä erillisiä välimuisti liitännäisiä, jotka käyttävät hyväkseen Wordpressin sisäänrakennettua välimuistia -toimintoa. Näiden liitännäisten tarkoituksena on optimoida välimuistin käyttöä käyttäjälle niin, että ne tallentavat staattisia sivuja erilliselle verkkolevylle. Staattinen sivu on tiedosto palvelimella ja se näkyy aina samanlaisena. Palvelin tallentaa käyttäjän selaimen välimuistiin jatkuvasti tietoa, kun käyttäjä käy eri sivustoilla. Tätä välimuistia hyödynnetään aina kun käyttäjä palaa sivustolle. Tiedon ollessa jo välimuistissa, selain kysyy ensiksi itseltään onko siellä jo tietoja ja pyytää niitä sieltä, eikä sen tarvitse kysyä samaa asiaa webpalvelimelta, mikä vie huomattavasti enemmän aikaa. Muutosten teon jälkeen välimuisti tulee tyhjentää palvelimelta tai muuten sivusto käyttää vanhaa välimuistista haettua tietoa.

Redisin kautta tullut ongelma oli omituinen, sillä vaikka palvelin oli kaatunut, pystyin käyttämään kehitysympäristöä aivan normaalisti, enkä edes huomannut mitään ellei kollegani olisi maininnut asiasta. En oikein ymmärtänyt mistä on kyse, sillä välimuistin back end ongelmat olivat minulle uusi tuttavuus. Tekninen johtajamme tuli kuitenkin auttamaan ja noin puolessa tunnissa asia selvisi. Välimuisti oli tallentunut kekseihin, joka näytti seuraavan virheilmoituksen keksien poiston jälkeen:

Fatal error: Call to undefined function do_action /app/object-cache.php

Virheilmoituksen takana on do_action -funktio, jota ei oltu otettu huomioon Redis Cachen 1.2.2 -versiossa, jos samalla käytetään Batcache -nimistä välimuisti -liitännäistä. Batcache toteuttaa yksinkertaista välimuistimallia, joka suojaa tietokantaa ja palvelinta. Kun dokumentti on pyydetty X kertaa Y sekunnissa, dokumentti menee välimuistiin Z sekunniksi ja kaikki uudet käyttäjät saavat välimuistista haetun version. Kyseessä oli kuitenkin Redis Cachen aiheuttama ongelma, jonka version palauttaminen 1.2.1 korjasi ongelman.

Selvittelyn jälkeen palasin takaisin oleelliseen, eli testaamaan syötteen kuvia ja löysin ratkaisun yksinkertaisella funktiolla, joka hakee syötteen XML -tiedostoon kuvapolun. Tein testiympäristöön oman somesyötteen, jossa testasin kyseistä toimintoa. Samana päivänä tein loppuun ACF migraation, poistin ylimääräistä koodia ja korjasin muilla kieliversiolla hakuun liittyvän ohjelmointivirheen.

Päivän opetusanti oli laaja ja sain paljon tietoa sivustojemme back endin toiminnasta. Välimuistin toiminnan optimointi web-kehityksessä on iso haaste monelle tekijälle, erityisesti jos kyseessä on korkean käyttäjämäärän sivusto. Hyvällä optimoinnilla sivuston kyselymäärät laskevat huomattavasti ja vähentävät palvelimelle tulevaa kuormitusta. Ohjelmointivirheet voivat myös esiintyä kummallisissa paikoissa ja niitä voi olla hankala huomata ilman laajaa testausta. Tavoitteet täyttyivät ja sain nykyisen back endin siihen kuntoon, että lähipäivinä voimme siirtää uuden tietokannan testausympäristöön.

Keskiviikko 17.2.2016

Tänään oli tavoitteena tehdä Vaasan-konsernin sivustolle ajastettu pääkuva. Kyseessä on toiminto jolla asiakas pystyy päättämään päivän kellonajan mukaan minkälaisen tekstin ja kuvan hän haluaa näyttää sivustolla. Aamu, päivä, ilta ja yö -tyyppien mukaan. Aamupäivänä tein myös tietokantasiirron Siton kehitysympäristöön, jossa testataan uuden back endin toimintaa.

Ensimmäinen testiversioni ajastukset toimivat hyvin, mutta ne eivät täyttäneet vaatimuksia. Tarkoituksena oli antaa mahdollisuus jättää asiakkaalle tilaa niin, että jos heillä ei ole jotain aika -tyyppiä käytössä, niin sivusto käyttää oletuskuvaa ja tekstiä, mikä on valmiina. Tässä tehtävässä mentiin jo alussa väärille urille, sillä asiakkaan vaatimukset olivat hienan epäselvät, eikä projektipäällikkömme ollut aivan ajan tasalla.

Päivästä jäi mieleen kommunikoinnin tärkeys, sekä optimaalisten koodausratkaisujen kehittäminen.

Torstai 18.2.2016

Eilisen tehtäviä jatkettiin ja tavoitteena oli saada etusivun ajastus toimimaan optimaalisella tavalla, sekä tehdä samanlainen ajastus resepti-sivulle. Reseptit -sivulle oli tarkoitus lisätä myös erilliset nostot reseptikortteina sivun pääkuvan päälle. Pienien väärinkäsitysten jälkeen sain ajastuksen toimimaan ja laitettua testausympäristöön etusivun toiminnot.

Seuraavaksi siirryin reseptit -sivun toimintoihin ja reseptikorttien tekoon. Tämän tyyppiset nostot ovat itselleni melko normaaleja työtehtäviä. Hankalampi puoli tässä tehtävässä oli tuoda kortit pääkuva tasolle oikeaan kohtaan ja saada ne toimimaan jokaisella laitteella oikein. Pitkän pätkäilyn jälkeen totesin, että kolmen kortin jättäminen tabletti näkymään oli turhaa ja tyydyin vain kahteen korttiin. Tämä teki kokonaisuudesta selkeämmän ja kolmas kortti olisi jättänyt tilan ahtaaksi. Mobiilissa kaikki kortit tulivat normaalisti allekkain.

Tavoitteet tulivat täytetyksi ja mieleen jäi uusien projektiympäristöjen teknillinen analysointi. Lähes kaikki webprojektit ovat jollain tasolla uniikkeja, koska kaikilla ohjelmoijilla on erilainen lähestymistapa sivustoon. Koodia ei tarvitse tuntea läpikotaisin, mutta viitekehys on hyvä tuntee. Hyvänä esimerkkinä on grid -systeemit, joita on monta erilaista (960grid, Bootstrap, Propotional grids jne.).

Perjantai 19.2.2016

Tämän päivän työtehtävät siirtyivät sairauden takia ja vasta sunnuntaina olin tarpeeksi kunnossa hoitamaan tehtävät. Tavoitteena oli tehdä sosiaalisen median jakonapit Siton artikkeli-sivuille. Siton sivulla oli ollut jakonapit artikkeleiden alla, mutta uudistetussa versiossa ne oli otettu pois liitännäisestä johtuvien tietoturva ongelmien takia. Tämä oli siinä mielessä erikoinen tehtävä, sillä meillä on aina erilliset suunnittelijat jotka tekevät uusien elementtien sommittelut, mutta tässä tapauksessa tein kaiken alusta loppuun itse.

Minulla oli jo tiedossa miten napit tehdään, sillä tein aikoinaan R-kioskille saman tyyppiset napit. R-kioskin projektissa napit olivat kuitenkin hyvin yksinkertaiset. Tässä projektissa halusin tehdä kaiken kunnolla, joten toin nappeihin yhteneväistä tyyliä suhteessa muuhun sivustoon. Käytin ehkä hieman liikaakin aikaa täydellisyyden hakemiseen, mutta olin tyytyväinen lopputulokseen.

Viikkoanalyysi

Alkuviikon tapahtumat olivat opettavaisimpia, kuin koskaan työurani aikana. On melko harvinaista, että sivusto kaatuu pelkän liitännäisen päivityksen kautta. Vielä harvinaisempaa on, että sitä ei edes huomaa. Sosiaalinen media oli myös paljon esillä tehtävien aikana. Viikon analyysin teemana on somen merkitys yrityksille webissä. Pohdin myös vaihtoehtoisia ratkaisuja somen esittämiselle sivustoilla, ja miten sivujen jakamista voi lisätä hyvin sijoitetuilla elementeillä.

Sosiaalisen median merkitystä webissä ei voi olla painottamatta liikaa ja some onkin suosituimpia kanavia markkinoida yrityksen toimintaa. Viikolla tein oman syötteen uutisosioon toiminnallisuuden, jossa artikkeleiden kuvat tuodaan osaksi syötettä.

Sito mukana raskaan liikenteen
taukopaikkojen kehittämisessä

Selvityksen tavoitteena oli tuottaa
kokonaiskuva raskaan liikenteen
taukopaikkojen nykytilanteesta,
kehittämistarpeista, kysynnästä ja
tarjonnasta Uudenmaan ELY...

 Sito
13.5.2016 - 08:50

Siton somekortti ennen 1

Sito mukana raskaan liikenteen
taukopaikkojen kehittämisessä

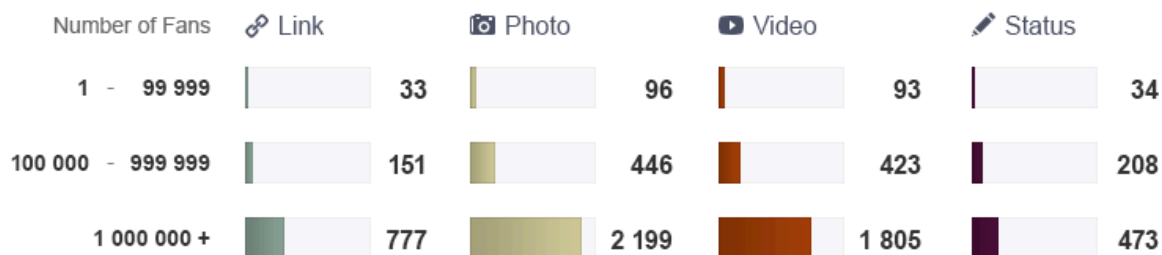
Selvityksen tavoitteena oli tuottaa
kokonaiskuva raskaan liikenteen
taukopaikkojen nykytilanteesta,
kehittämistarpeista, kysynnästä ja
tarjonnasta Uudenmaan ELY...

 Sito
13.5.2016 - 08:50

Siton somekortti jälkeen 1

Seuraavassa kaaviossa on tilastoja Facebook –viesteistä ja niiden saamista klikkauksista:

Average Interactions per Post

Data: 1,253,840 Posts from over 30,000 Pages
Data Range: February 24, 2014 - March 24, 2014

Taulukko 1 keskimääräisistä interaktioista Facebook viesteissä. (Socialbakers.com. 2014).

Tutkimalla keskimääräisen vuorovaikutusten erilaisissa viesti-tyypeissä, valokuvien suosio tulee selkeimmin esille. Ensinnäkin on tärkeää segmentoida viestit seurattujen sivujen sivukoon mukaan. Suuremmilla sivuilla on laajempi ulottuvuus (ja usein korkeammat budjetit), joten se loogisesti seuraa, että kukin viestityyppi nostaa sen keskimääräistä vuorovaikutusta kun sivun koko kasvaa. Kuvat keräävät korkeimman keskimääräisen vuorovaikutuksen viestiä kohtaan kaikilla kolmella sivu koolla, mutta se ei ole suurin ryhmä ennen kuin sivutyyppi ylittää suurimman sivumäärän (1000000) milloin erosta tulee äärimmäisin. (Ross. 2014)

Tutkimuksen mukaan kuvallisten viestien suosio on selkeästi suurempi, kuin tavallisissa linkki- tai tekstityyppisissä tilapäivityksissä. Siton sivuston analytiikka työkalut eivät huomioi syötteen klikkauksia, mutta yllä olevan mukaan muutoksella pitäisi olla positiivinen vaikutus klikkausten määrään. Yllä oleva tutkimus on tehty vain Facebookin sisällä, joten sen tuloksia ei voi soveltaa suoraan syötteeseen. Kuvien tekstiä tukeva vaikutus oikeassa kontekstissa on kuitenkin kiistaton.

Kuvat jotka ovat esteettisesti tai tunteellisesti vetoavia voivat olla todella tehokas huomioiva ja painottava koukku. Ongelma on, että kaikilla on erilainen näkemys ”vetoavasta”. Ideana on laittaa itsesi kohdeyleisön kenkiin. Yleisesti en suunnittelisi verkkosivustoa, joka sisältää yksisarvisia ja smaragdeja, mutta oikealla kohdeyleisöllä tämä voi olla hyväksyttävä suunnittelun suunta(Beaird. 2007, 131).

Siton sivulla tehtiin jakonäppäimet, joiden tarkoitus on tuoda lisää kävijöitä sivustolle sosiaalisen median jakamisen kautta.

Siton somenapit. 1

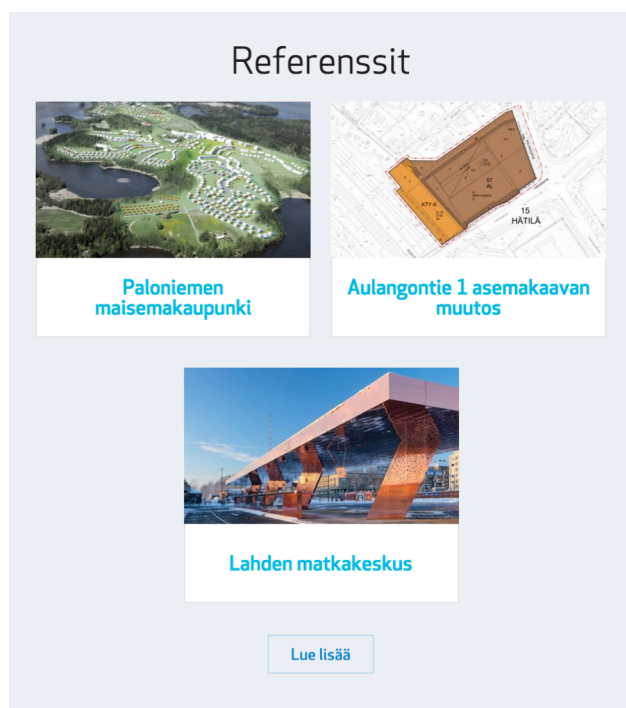
Alkuperäiset napit tulivat Jetpackin -liitännäisen kautta, johon oli liitetty jQuery:lla laskuriominaisuus. Jätin kuitenkin ylimääräiset toiminnot pois ja pyrin minimalistisuuteen suunnittelussani. Jälkikäteen ajateltuna ratkaisu ei ollut mielestäni paras mahdollinen, sillä nappien asemointi on sivupohjan alimmaisena. Käyttäjän pitää siis selata sivun alalaitaan nähdäkseen napit. Useimmilla artikkelipohjaisilla sivuilla jakonapit ovat jatkuvasti esillä, joka on tehokas tapa luoda lisää klikkauksia. Tehtävää ei kuitenkaan ollut erikseen määritetty tarkemmin, joten päädyin viemään napit samaan paikkaan, missä ne olivat ennen olleet.

Sosiaalisen median napit ovat olleet olemassa jo pitkään. Aluksi kukaan ei tiennyt minkälaisista arvoista ne voivat tuoda, muuta kuin kivan lisän siistiin ulkoasuun. Nykypäivänä tunnemme näiden nappien tuomat tulokset lisäävinä mainintoina ja jakoina sekä tiedämme näiden lukujen olevan totta. Esimerkiksi vuonna 2011 HubSpot raportoi Twitter -jakojen 7-kertaistuneen jakonapista (Vaughan 2011; Ewer. 2015).

3.2 Seurantaviikko 2

Maanantai 22.2.2016

Uusi viikko alkoi tiimin palaverilla. Tavoitteena oli saada tämän viikon aikana Siton sivustosta uusi versio valmiiksi. Päivälle itsessään ei ollut sen suurempia tavoitteita. Tarkoituksena oli etsiä ohjelmointivirheitä ja tehdä nykyaikaisempaa koodia. Nykyaikaisella koodilla tarkoitan tässä tapauksessa tyylien muuttamista uusiin sääntöihin.

Sivustolla ei oltu käytetty flexbox-tyylejä, joka on webissä yleinen tapa asemoida HTML -elementtejä. Flexboxilla voi tehdä rakenteita, jotka pitävät asemansa suhteessa laatikon kokoon. Miinuksena flexboxissa on, että sen säännöt eivät toimi vanhemmilla IE -versioilla.

Vieressä on malli flexbox toteutuksesta, jonka olen tehnyt Siton

sivustolle. Wrapper -elementille annetaan flex-flow -sääntö, joka käärii laatikot eri riveille. Määrittämällä justify-content -säännön pystyn keskittämään kolmannen laatikon keskelle. Tämä vähentää tyhjän tilan määrää ja tuo elementin suoraan leikkauksen keskelle.

Tekstit käyttävät myös flexboxia, sillä halusin, että tekstit pysyvät keskellä valkoista laatikoa riippumatta siitä kuinka monta riviä tekstiä on. Vanhassa tavassa teksti oli keskitetty padding -säännöllä, joka ei ole enää paras mahdollinen tapa keskittää tekstiä laatikkomalleissa. Padding huomioi vain tilan mitä tekstin ympärillä on, mutta ei suoraan keskitä elementtiä.

Opin päivän aikana tyyli tiedostojen toimivuudesta flexboxilla, ja sen miten CSS flexboxin säännöt eroavat Sassin vastaavista. CSS ei ole suoraan sääntöjä, jotka muuttavat flexboxin toimintaa selaimen mukaan, vaan ne pitää laittaa kaikki erikseen. Sassissa on suoraan automaattinen esikorjaus, joka luo tarvittavat säännöt. Opin myös muita CSS -kikkoja ja huomasin, että CSS voi vaikuttaa printtaamiseen ja myös sen tyyliin.

Tiistai 23.2.2016

Siton päivitys jatkui tänään. Tavoitteena oli saada sivusto optimoitua Franticin selain määrysten mukaisesti. Erityistä tarvetta oli parantaa sivuston toimivuutta IE10, joka on Sitalaisilla pääasiallisesti käytössä. Tämä optimointi oltiin jo tehty aikaisemmin sivuston päivityksen yhteydessä. Flexbox voi kuitenkin aiheuttaa ongelmia joidenkin selainten kanssa, joten testaus oli tässä vaiheessa oleellista.

Normaali testausympäristömme on Browserstackissa, joka on pilvessä toimiva testausalusta. Browserstack mahdollistaa eri selainten käytön eri käyttöjärjestelmillä ja puhelimilla. Paras tapa on testata suoraan oikealla koneella tai puhelimella. Virtuaalikone ajaa käytännössä saman asian, mutta se ei kerro miten käyttäjä oikeasti käyttää sivustoa.

Testauksessa ilmeni erinäisiä ongelmia erityisesti IE10-version kanssa. Flexboxista puuttui valmiita esikorjaus -paketteja, jotka eivät toimineet suoraan ilman niiden lisäystä koodiin. Testasin myös ajankohtaista -sivulla olleen tapahtuma syötteen toimintaa, jota oli hieman hankala saada toimimaan oikein. Tapahtumia oli tarkoitus saada tulostumaan kolme, mutta koodissa tapahtumat oltiin erotettu toisistaan riippuen onko tapahtumalla loppupäivämäärää. Näitä oli vaikea erottaa toisistaan, sillä tapahtumien pitää myös ymmärtää toisiaan niin, että ne eivät ota kopioita toisistaan sivulle. Hätäratkaisuna tein niin, että sivulle tulostuu aina kaksi alkupäivämäärään omaavaa tapahtumaa, sekä yksi loppu-

päivämäärällinen tapahtuma. Tarkoituksena oli siis määrittää näille tapahtumille maksimimääräksi kolme.

Ilmapäivällä tein vielä Vaasanille päivityksen, jonka olin tehnyt jo joulukuussa, mutta asiakas ei ollut vielä hyväksynyt lopullista versiota. Pienten muutosten jälkeen laitoin uudet artikkelit toimintot sivulle. Työhön sisältyi artikkeleihin tuotava lisäsisältö, jossa asiakas voi valita artikkeliin lisäelementtejä reseptien, tuotteiden tai brändi -noston muodossa.

Tavoitteet etenivät suunnitelmien mukaan ja päivän lopussa Siton lopullinen versio oli jomelkein kunnossa.

Keskiviikko 24.2.2016

Tälle päivälle oli suunniteltu Siton back endin lopullinen päivitys, jossa uusi tietokanta tuodaan vanhan tilalle. Tätä päivitystä on tehty joulukuulta asti. Vanhentuneen sivuston back end vaihdettiin aluksi Bedrockin alle, joka on Wordpressille tarkoitettu viitekehys. Bedrock on ammattimaiseen käyttöön tarkoitettu malli, joka käyttää loogista kansiorakennetta ja luo suoraan välttämättömiä tiedostoja back endin säätämiseen. Omalle osalleni jäi tehdä monikielisyys WPML -liitännäisen vaihto Polylang -liitännäiseen, sekä Typesin ja Jetpackin poistaminen ja korvaaminen suoraan koodatuilla palikoilla ilman liitännäisiä.

Olin tehnyt jo eilen suurimman työn, eli siivonnut käsin kaiken toimimattoman median Wordpressin kautta. Isoin ongelma, mikä ei vielääkään toimi mielestäni täydellisesti, on uusien kuvien lataus Wordpressiin. Monikielisyys liitännäiset aiheuttivat konfliktin Amazon S3 Bucketin kanssa, joka ei suostunut ottamaan kieliversioita vastaan uusista kuvista. Kieliversioiden tekeminen kuvista on muutenkin melko turhaa, sillä näiden kuvien ainoa vaikutus on erilaisen metatiedon luominen, joka vaikuttaa lähinnä niiden saatavuuteen hakukoneiden kautta. Miinuksena nämä tiedostot täyttävät tietokantaa ja sekoittavat käyttäjäliittymä logiikan niin, että muissa kielivalinnoissa kuva pitää ladata uudestaan, jos sille ei ole erikseen olemassa kielivaihtoehtoa.

Päivän aikana tein sivuston päivitystä testiympäristöön ja yritin jättää Polylangin media kieliversio ominaisuuden pois, siinä kuitenkin onnistumatta. Jos ominaisuuden jättää pois, niin kuvat eivät näy lainkaan millään kieliversiolla. Tämä pakotti meidät käyttämään tätä ominaisuutta, joka on mielestäni epäintuitiivinen ja tekee kielivalintojen tekemisestä hankalampaa. Muilta osin sivusto toimi hyvin ja nopeutui muutamia sekunteja edelliseen versioon nähden. Sosiaalisen median syöte jäi kuitenkin vielä säädettäväksi seuraavalle päivälle.

Tavoitteet täyttyivät tämän päivän osalta ja päivitys saatiin vihdoin tehtyä pitkän säätämisen jälkeen. Olin huojentunut, sillä tämä projekti oli roikkunut niskassani joulukuusta asti ja olin vihdoin saanut melkein kaiken korjattua. Määrällisesti ohjelmointivirheiden korjauksia tuli n. 200 verran projektin aikana.

Torstai 25.2.2016

Tänään tarkoituksena oli korjata Siton etusivun syöte lopulliseen muotoon ja korjata vielä viimeiset mahdolliset virheet sivulta. Iltapäivällä Vaasanille aloitettiin myös ulkoasun harvennus prosessi, missä säädetään tilan määrää sivustolla, eli viedään elementtejä lähemmäksi toisiaan.

Syötteen ongelmat tulivat esiin, kun lisäsin ominaisuuden uutisten ja tapahtumien kuvien näyttämiseen. Kaikkien kielivalintojen syötteen sekoittuivat keskenään syötteeseen, joka ei ollut tarkoitus. Tarkoitus oli pitää syöte vain suomenkielisenä. Asiakas myös halusi viilata syötteen korttien kokoa ja katkaista tekstin, että kortit eivät leviä liian isoiksi tekstin takia. Aamupäivän aikana viimeiset ohjelmointivirheet oli jo korjattu, joten pidin lyhyen palaverin ulkoasusuunnittelija kanssa Vaasan ulkoasun harvennuksesta. Autoin myös pikaisesti R-kioskin sivuston säätämisessä poistamalla kuvan ja napin, sekä vastaamalla asiakkaan lähettämään kysymykseen.

Tavoitteet täyttyivät päivän osalta tekemisen muodossa. Tulen tuskin koskaan olemaan varma sosiaalisen median syötteen käyttäytymisestä sivustoillamme. Välillä se ei reagoi hallintapuolella tehtäviin muutoksiin lainkaan. Moneen kertaan samoja ominaisuuksia pitää kokeilla edestakaisin. Toisaalta tämä on ymmärrettävää, koska tämä palikka on kokonaan meidän koodaamamme ja sosiaalisen median syötteen toiminta on aina ollut huonolla tasolla.

Perjantai 26.2.2016

Tänään oli tiedossa lyhyempi päivä ja tavoitteita ei oikeastaan edes ollut. Päivä meni tyytymättömyyden säätämiseen. R-kioskin etusivulla oli rekrytointi osio, jossa kuva oli häipynyt liiaksi seuraavan elementin alle. Tässä meni yllättävän paljon aikaa, sillä tekstiosuuden ja kuvien säätäminen aiheutti nopeasti konflikteja toistensa välille. Kyseessä on klassinen ohjelmointiongelma, jossa säätämällä toisesta päästä aiheutat toisessa päässä ongelman. Näissä tilanteissa on vaikea löytää optimaalisinta vaihtoehtoa ja toisinaan joutuu peruuttamaan ulkoasun suhteen.

Loppupäivä meni Vaasanin ulkoasun säätämiseen, jossa poistin suurimman osan tarpeettomasta tyhjistä tilasta sivustolla. Päivä oli aika tyypillinen perjantai Franticilla, sillä kun suurin osa työstä oli jo tehty alkuviikosta oli aikaa ottaa hieman rennommin ja lopetella viikko aikaisemmin.

Viikkoanalyysi

Viikon aikana testaus oli selkeästi työläin prosessi. Tämän viikon analyysissä käyn läpi sivuston testausta ja selvitän mitä oikeaoppinen testaus kattaa. Yleisesti ottaen suurin osa työstäni on testausta. Olen usein tutkimassa ja testaamassa Wordpressin liitännäisiä, jotka voivat ratkaista annetun tehtävän nopeasti. Räättelöityjä liitännäisiä asiakkaan tarpeisiin tehdään harvoin, sillä usein Wordpressin kirjastosta löytyy jo valmis liitännäisratkaisu.

Normaaleissa testausprosesseissa käyn läpi sivuston toimintoja päivitysten jälkeen. Näitä testausprosesseja ei tarvitse tehdä marginaalisten päivitysten jälkeen. Marginaaliset päivityksiin luetaan pieniin versio vaihteluihin, jossa versiota päivitetään kymmenyksellä tai pienemmällä arvolla. Testauskäytäntöjä voi kuitenkin aina parantaa, jota selvitän tässä analyysissä.

Yksi tärkeä tämän tutkimuksen löytö olivat alan yritykset, joissa testaus on todella onnistunutta. Näissä yhtiöissä testaus ja optimointi käytännöt ovat hyvin muodollisia. Monessa yhtiössä toistetaan alan mantraa: "Testaa ajoissa, testaa usein, testaa aggressiivisesti". Realismia on, että hyvä testaus on tärkeää ja tulokset ovat usein vertailukelpoisia vaivaan nähden. Ilman strukturoitua testaussuunnitelmaa, on todella helppo saada hyödytöntä dataa, hukattua aikaa ja vihaisia asiakkaita (Peterson. 2013, 12).

Franticilla on olemassa testaussuunnitelma, jota käytetään sivustojen julkaisun alla. Pienemmissä uudistuksissa suunnitelmaa voi käyttää muistilistana. Omissa projekteissani en ole käyttänyt kyseistä suunnitelmaa, vaan olen lähinnä korjannut ne ongelmat mitkä itseenäen. Normaalisissa front end testauksessa ei ole kyseessä kuitenkaan kuin visuaaliset ongelmat, jotka eivät haittaa merkittävästi sivuston käyttöä.

Testaukseen on olemassa useita palveluita, mutta Browserstack on ollut Franticilla käytössä. Testaan oman työkoneeni selaimilla Chromen, Operan, Firefoxin ja Safarin, mutta Internet Exploreria ei pysty Macilla ajamaan. Browserstack mahdollistaa virtuaalikoneen ajamisen selaimessa. Virtuaalikoneeseen valitaan käyttöjärjestelmä ja järjestelmän mukaan yhteensopiva selain.

Useissa julkisissa organisaatioissa IE on suosituin työselain, jonka optimointi usein unohdetaan CSS -säännöissä. Kaikille selaimille on olemassa selainkohtaisia sääntöjä, joka voidaan liittää automaattisesti tyylitiedostoon. Sass on tyylikieli, joka käyttää samaa syntaksia kuin CSS. Erona tässä kielessä on syntaksin monipuolisuus ja tyylien hajauttaminen eri tiedostoihin. Sass myös auttaa selainoptimoinnissa tuomalla juuri selainkohtaisia - sääntöjä automaattisesti tyylien alle. Näin uusia sääntöjä ei ole pakko kirjoittaa käsin, kuten CSS pitää.

Useimmissa Franticin projekteissa käytämme Sassia, tosin SCSS muodossa. Isoissa sivustoissa tyyliin sisällytetään paljon koodia, joka on hyvä pitää järjestyksessä. Tähän Sass soveltuu erinomaisesti. Jälkikäteen ajateltuna olisin voinut muuttaa CSS tiedoston SCSS -muotoon, joka olisi lisännyt korjaussarjat suoraan tyyliin. Tämä tapa olisi säästänyt testausaikaa, eikä minun olisi tarvinnut miettiä webkittien erillisiä sääntöjä. CSS pitää vielä tulevaisuudessa muuttaa Sassin syntaksiin, joka jäi projektin aikana tekemättä.

3.3 Seurantaviikko 3

Maanantai 29.2.2016

Tällä viikolla oli töitä oli huomattavasti aiempaa vähemmän, kuin koskaan aikaisemmin koko työsuhteeni aikana. Suurin osa toimiston väestä oli koko viikon Interaction 16 - tapahtumassa, mikä hidasti töiden etenemistä. Minulle oltiin varattu työtä Iskun projektiin, mutta niiden aloittaminen sai vielä odottaa muutaman päivän seminaarin takia. Tänään jatkoin Vaasan ulkoasun säätämistä muutaman tunnin ajan, mutta lähdin hieman aikaisemmin kuin normaalisti käydäkseni koululla.

Ulkoasun hiominen vie aikaa. Tärkeintä on pitää välit optimaalisina toisiinsa niin, että elementtien välillä on saman verran väliä. Otsikoissa ja tekstilaatikoissa pitää olla tilaa suhteessa saman verran niin, että tyhjää tilaa ei ole ylempänä enemmän kuin alempana.

Tästä päivästä jäi mieleen kehittäjän ja ulkoasusuunnittelijan suhde ja kuinka he näkevät sivustoa. Toisinaan suunnittelijat tekevät mielestäni todella väljiä sivustoja, joissa elementit ovat turhan kaukana toisistaan Käytettävyyden kannalta sivustojen tulisi lähteä käyttäjän näkökulmasta ja turha taiteilu tulisi jättää pois. Minimalistinen web-suunnittelu on tästä syystä nykypäivän trendi.

Tiistai 1.3.2016

Tänään jatkettiin samoja hommia kuin eilen, mutta tein myös pieniä korjauksia Siton sivustolle. Lisäsin Vaasanin sosiaalisen median jakokortteihin samat korjaukset kuin Siton sivustolla, eli pakotin nämä kortit tietylle korkeudelle, jotta tekstiä ei tule liikaa. Pitkät viestit sosiaalisessa mediassa aiheuttavat liikaa korttien venymistä ja vievät tilaa sivustolta. Viestit on helpompi lukea suoraan somesta, sillä kapeat kortit tekevät tekstistä huonosti luettavaa.

Siton etusivulla oli mielestäni muutamia tyylivirheitä, jotka halusin korjata. Olen todella pedantti visuaalisesta ilmeestä, sillä pienetkin virheet alkavat nopeasti ärsyttämään silmää ja niistä on vain pakko päästä eroon. Etusivua tukeva elementtikuva oli hieman liian ylhäällä, joka näkyi mielestäni selkeästi, sekä sivuston alhaalla olevat laatikot olivat hieman korkeita.

Tavoitteita ei ole oikein ollut pariin päivään, mutta silloin kun aikaa on, niin opiskelen uusia tekniikoita. Siihen saattaa liittyä esimerkiksi pikanäppäinten opiskelu, uusi työkalu selaimen tai jonkin teeman lisääminen. Sopivien tekniikoiden löytäminen helpottaa liikkumista eri ohjelmien välillä ja vähentää hiiren käytön tarvetta.

Keskiviikko 2.3.2016

Iskun tyylien toteuttaminen siirtyi edelleen, sillä johtava ohjelmoija oli edelleen Interactionissa. Minulle annettiin muutama tehtävä Pelastakaa Lapset Ry -sivuihin liittyen. Tehtävät olivat minulle uusia.

Tehtävinä oli tehdä kääntö suorista linkeistä Pelastakaa Lasten adoptioasiakkaiden nettisivualueelle. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkaat eivät pääse suoralla linkillä sivualueelle ilman kirjautumista, vaan sivusto heittää käyttäjän takaisin kirjautumisnäkömään, mikäli heillä ei ole oikeuksia alueelle.

Normaalisti tällaiset tehtävät ovat yksinkertaisempia, mutta koska sivustolle tehdyllä alueella on erilaisia alueita mihin vain tiettyjen käyttäjäryhmien edustajat pääsevät, menee toiminnon tekeminen monimutkaisemmaksi. En halunnut käyttää liitännäisiä, sillä kyseessä oli kuitenkin melko pieni osa-alue ja tietoturvan puolesta riskit eivät ole kovin isot, koska asiakasalueen sisältö ei ole kovinkaan arvokasta hakkereille. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että en haluaisi tehdä toimintoa mahdollisimman hyvin.

Selvitystyö oli aluksi tiedonhakua, joka ei tuottanut selkeää ratkaisua. Ensimmäinen vaihtoehto oli tehdä taulukko kaikista näistä sivuista koodiin yksitellen, mutta en oikein pitänyt

tätä vaihtoehtoa järkevänä ratkaisuna. Taulukko menee helposti rikki, jos koodiin lisätään uusia sivuja.

Isompana ongelmana oli tehdä kääntö niille, joilla ei ole oikeuksia kyseiselle alueelle. Sivustolla on useita eri käyttäjäryhmiä, sillä siihen sisältyy verkkokauppa. Kysymällä apua sain kokeneemmalta ohjelmoijalta ratkaisun.

Kokeneemmat koodaajat löytävät ratkaisut nopeasti, sillä he tuntevat koodin ja tietokantojen väliset suhteet, ja miten niitä voi käyttää luovasti hyväkseen. Sivusto käyttää Nav menu roles -nimistä liitännäistä, joka toimii tämän toiminnon avaimena. Funktio tarkastaa alussa käyttäjän sijainnin ja poistuu heti funktiosta, jos tämä ei ole asiakas nettisivualueella tai sen alisivuilla. Jos näin kuitenkin on, niin käyttäjä palautuu takaisin asiakassivulle, ellei hän ole kirjautunut.

Funktion lopussa käydään läpi onko käyttäjällä oikeuksia päästä alueelle kirjautuneena henkilönä. Jos käyttäjällä ei ole navigaatiosta haettua metatunnusta funktio palautetaan, mutta jos on käyttäjä tunnistetaan hakemalla metatunnus. Viimeisessä If -lausekkeessa kysytään onko käyttäjän rooli taulukossa, ja jos näin ei ole käyttäjä palautetaan takaisin kirjautumissivulle.

Tein iltapäivällä vielä napit uutisarkistoon samalla sivustolla. Kummallinen ongelma ilmeni, kun tekemäni nappulan linkitys ei toiminut omassa testausympäristössäni. Tämä ongelma tulee Wordpressin puolelta, mutta en osaa sanoa mistä. Napit kuitenkin toimivat loppujen lopuksi asiakkaan sivustolla, joten ongelman merkitys oli kosmeettinen.

Tämän tyyppiset päivät ovat oppimisen kannalta arvokkaita. Nopein ja tehokkain tapa oppia uutta on tehdä työtä taitavampien osaajien kanssa, joilla on motivaatiota opettaa. Tietenkin pitää olla myös uskallusta kysyä. En olisi pystynyt yksin yhtä hyvään ratkaisuun, joka jäi hieman kaivelemaan. Tavoitteet kuitenkin täyttyivät, sain tehtäväni tehtyä ja tulokset olivat laadukkaita.

Torstai 3.3.2016

Tänään aloitimme Iskun sivuston tyylillisen kehityksen ja itselleni tehtäväksi tuli tehdä tuote-sivulle tyylit. Pelastakaa lasten sivuilla oli myös pieniä visuaalisia virheitä, jotka korjasin päivän aikana. Tavoitteena oli tehdä työt sopivaan kuosiin niin, että viikonlopulle ei jäisi tekemistä.

Iskun sivusto oli tässä vaiheessa vielä alkutekijöissä. Tuotesivu oli ensimmäisiä kunnolla tyylieltäviä sivuja. Tarkoituksena oli tehdä tyyli myös mobiilille ja tabletille. Tyylien tekeminen on vahvuuksiani, eikä tämä juuri eronnut normaaleista työtehtävistäni aikaisemmin, joten oletin homman olevan aika helppo. Oma pedantti asenteeni kuitenkin aiheutti sen, että halusin etsiä jatkuvasti parempia ratkaisuja.

Tavoitteet kuitenkin täyttyivät siltä osin, että sain tuotesivun melko valmiiksi muutamaa pientä kauneusvirhettä lukuun ottamatta. Pienet virheet saattavat tulla jälkikäteen esille asiakkaalta ja siksi kaikki kannattaa korjata heti alussa, eikä jättää omia virheitä roikkumaan. Tekemistä jäi sopivasti huomiseksi ja olin tyytyväinen työpanokseeni.

Perjantai 4.3.2016

Perjantaina eilisen päivän työt jatkuivat. Lisänä Pelastakaa lasten sivuille tuli tyylivirheiden korjaus tehtäviä ja isompana työnä valikon tyylien muuttaminen. Iskun tyylien tekeminen loppuun oli kuitenkin ensimmäisenä prioriteettina, sillä asiakkaalle haluttiin jotain näytettävää. Tavoitteena oli saada muut työt valmiiksi ja jättää valikon uusintatyö ensi viikolle.

Päivän tehtävät etenivät osaltani hitaasti. Käytin turhaa aikaa Iskun tuotesivulla marginaalisten tyylivirheiden korjaamiseen. Alkuperäiseen ulkoasuun oltiin myös tehty ikonit usean elementin viereen, joka sekoitti omaa työtäni. Luulin, että testi-ikonien olisi pitänyt olla paikallaan lopullisessa versiossa, mutta näin ei ollut. Tein aluksi kyseisen ulkoasun suunnitelman mukaan ja lopussa jouduin kääntämään muutokseni, mikä vei turhaa aikaa. Tämä oli oma virheeni, sillä en kommunikoinut tarpeeksi aktiivisesti suunnittelijamme kanssa.

Pienet Pelastakaa lasten työtehtävät tuli korjattua iltapäivällä. Etusivun kuvassa oli värivirhe, koska kuvan omat väriasetukset eivät olleet Wordpressille sopivia. Laittamalla kuvan isommaksi Wordpress ei pakota kuvaa pienemmäksi ja vaikuta kuvan asetuksiin.

Tavoitteet täyttyivät päivän osalta ja ensi viikolla aloitetaan Pelastakaa lapset RY:n valikoiden uusiminen.

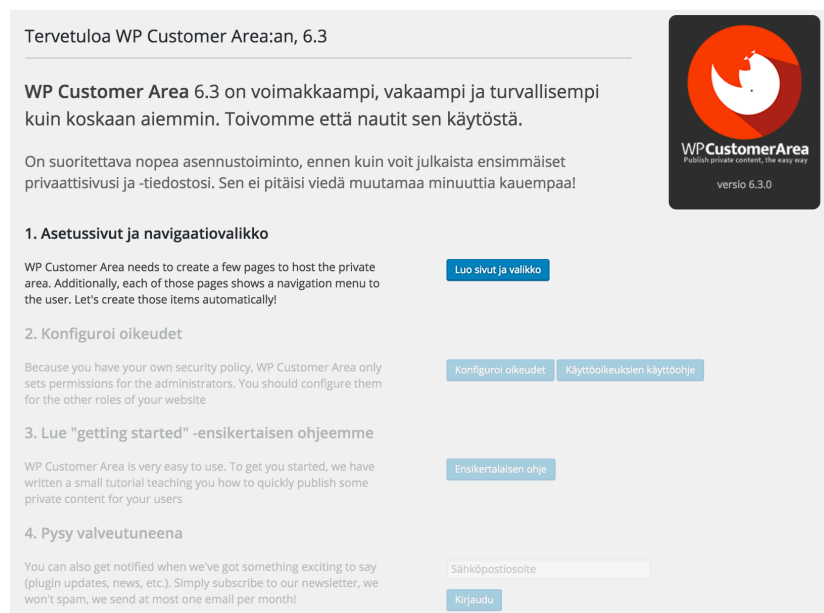
Viikkoanalyysi

Sisäiset kirjautumista vaativat alueet ovat melko harvinaisia, ellei kyseessä ole nettilehti tai verkkokauppa. Pelastakaa Lapset Ry:n adoptionettiä rakentaessa en juurikaan ajatellut vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Löysin jälkianalyysissäni liitännäisen nimeltä WP Customer

area, josta kerron tämän viikon analyysissäni ja pohdin onko liitännäinen sopiva tarkoitukseksi.

Pelastakaa Lapset Ry:n nykyinen toteutus pohjautuu Nav Menu Roles –liitännäiseen, jolla voi määritellä valikon osia näkymään vain tietyille käyttäjille. Tämä ei kumminkaan estä suorien linkkien käyttöä näihin osiin, joten vaikka liitännäinen toimii suhteellisen hyvin tähän tarkoitukseen, jättää se suuren tietoturva-aukon sivustolle. PHP:lla kasasimme funktion, joka käyttää Nav Menu Rolesia hyväkseen linkkien käännessä, mutta tämän tyyppiset viritykset eivät ole se paras vaihtoehto. Nav Menu Rolesin kehittäjä on onneksi aktiivinen, joten uskon nykyisen ratkaisun pitävän ainakin toistaiseksi.

WP Customer Area lupaa pakettiratkaisua, joka sisällyttää kaikki asiakasalueeseen liittyvät ominaisuudet. Turvallinen asiakasalue, johon kirjautuneet käyttäjät pääsevät. Yksityiset sivut ja tiedostot, jotka voi määrittää tietyille käyttäjäryhmille. WP Customer Area on myös ilmainen, joten sen käyttöönotto ei vaadi erityisempiä toimenpiteitä. Yksinkertainen asennus tapahtuu viemällä Wordpressin sivuilta ladattu tiedostopaketti liitännäis – kansioon.

Tervetuloa WP Customer Area:an, 6.3

WP Customer Area 6.3 on voimakkaampi, vakaampi ja turvallisempi kuin koskaan aiemmin. Toivomme että nautit sen käytöstä.

On suoritettava nopea asennustoiminto, ennen kuin voit julkaista ensimmäiset privaattisivusi ja -tiedostosi. Sen ei pitäisi viedä muutamaa minuuttia kauempaa!

1. Asetussivut ja navigaatiovalikko

WP Customer Area needs to create a few pages to host the private area. Additionally, each of those pages shows a navigation menu to the user. Let's create those items automatically!

[Luo sivut ja valikko](#)

2. Konfiguroi oikeudet

Because you have your own security policy, WP Customer Area only sets permissions for the administrators. You should configure them for the other roles of your website

[Konfiguroi oikeudet](#) [Käyttöoikeuksien käyttöohje](#)

3. Lue "getting started" -ensikertaisen ohjeemme

WP Customer Area is very easy to use. To get you started, we have written a small tutorial teaching you how to quickly publish some private content for your users

[Ensikertalaisen ohje](#)

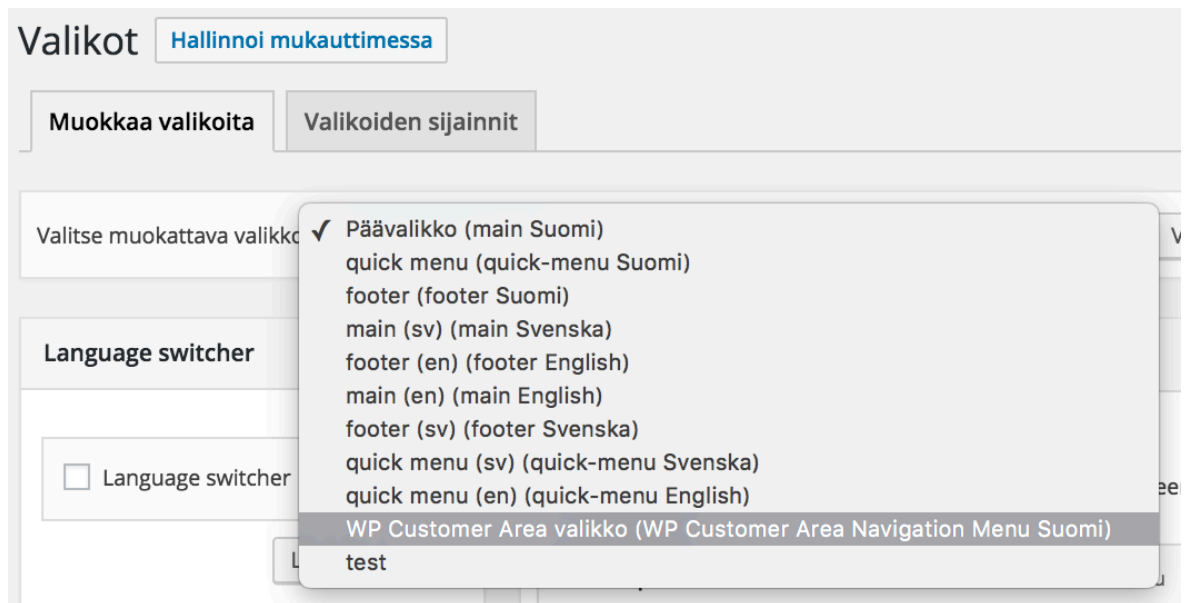
4. Pysy valveutuneena

You can also get notified when we've got something exciting to say (plugin updates, news, etc.). Simply subscribe to our newsletter, we won't spam, we send at most one email per month!

[Kirjautu](#)

WP Customer Area etusivu 1

Aloitussivulta pääsee heti luomaan asiakasaluetta. Loin ensin asetussivut ja navigaatiovalikon ja käytän samaa kirjautumissivupohjaa, kuin adoptionetissä.

WP Customers Area valikko 1

Liitännäinen loi oman valikkonsa, joka vaikuttaa kömpelöltä vaihtoehdolta. Haluaisin tuoda uusia sivuja päävalikkoon, mutta en tehdä kokonaan omaa valikkoa asiakasalueelle. Toisaalta asiakasalueen kontrollointi on helpompaa tällä tavalla.

Kävin katsomassa etusivua ja huomaan sen olevan rikki. Fontti on rikkoutunut, kuvat näkyvät oudosti, eikä valikossa ole enää linkkejä. Näyttää siltä, että liitännäisen päivittäminen on jäänyt kehittäjältä väliin ja tehnyt siitä käyttökelvottoman.

Jätin testaamisen kesken liitännäisen toimimattomuuden takia. Ilmaiselle asiakasalue liitännäiselle olisi näemmä tarvetta. Maksullisia liitännäisiä olisi, mutta niiden kokeileminen ei ole tässä kontekstissa vaivan arvoista. Vaikuttaa siltä, että pääsimme hyvään ratkaisuun adoptionettia tehdessä.

3.4 Seurantaviikko 4

Maanantai 7.3.2016

Päivä alkoi tiimipalaverilla, jossa käytiin läpi tulevan viikon tehtäviä. Parille päivälle olin varannut aikaa Pelastakaa Lapset Ry:n valikoiden uusimiseen. Päivän tavoitteena oli saada työ hyvään vaiheeseen päivän aikana niin, että huomenna iltapäivästä uudet valikot ovat valmiina.

Valikoiden uusimisen syynä oli parantaa niiden luettavuutta, sillä valikoissa on yli 80 eri sivua ja pääosiota on seitsemän. Valikoissa on sivuja viidessä alavalikossa, joten sen

käyttö on vaikeaa. Sivujen määrää pystytään usein rajoittamaan tekemällä sivuista erinäisiä palveluita, työnäytteitä tai tuotteita, jotka tulevat esimerkiksi listattuina kortteina yhdelle sivulle. Korteista pääsee katsomaan kätevästi tietoa, eikä navigaatiota tarvitse täyttää kaikella tiedolla mitä sivustolla on.

Pelastakaa Lapset Ryn sivuston tarkoitus on erilainen ja tavoitteena on tuoda monipuolista tietoa yhdistyksen toiminnasta. Tätä tietoa on hankala kategorisoida niin, että sen esittäminen toimisi edellä mainitulla tavalla. Uudistuksessa päävalikkoa suurennettiin ja napeista tehtiin korkeampia. Suurin ongelma oli tehdä nappien oikealle puolelle laatikkomaiset nuolipainikkeet, jotka avaavat alaosion valikossa.

<input type="text" value="+Q"/>	SULJE ✕	
Auta lapsia	▶	
Työmme kotimaassa	▶	
Työmme maailmalla	▶	
Lapsen oikeudet	▶	
Ajankohtaista	▶	
Tietoa meistä	▶	
Ota yhteyttä	▶	

Tyylittely luokan sijoittaminen oikeaan paikkaan ja viivan luominen oikean korkeiseksi oli hankalin osuus. Alussa yritin manuaalisesti määrittää laatikon koon siten, että viiva kuvakkeen vasemmalla puolella ei tule yli napin alaviivasta. Tämä lähestymistapa ei toiminut, sillä useammalla tekstirivillä nappien laatikonkoko ei pysty määrittämään järkevällä tavalla oikeaksi. Sain ratkaisun kokeneemmalta koodarilta, joka kehotti lisää-

Valikko esimerkki 3

mään listauselementtiin säiliön (eng. container). Säiliö mahdollisti napille `display:inline-block`in –säännön lisäämisen, joka estää ylimääräisten merkkien tunkeutumisen säiliön ulkopuolelle.

Tavoitteet täyttyivät niin, että sain laatikonapin toimimaan oikealla tavalla. Hankalin osuus oli tehty, joten seuraavana päivänä oli tarkoitus hioa tyyliä täydellisiksi.

Tiistai 8.3.2016

Sama tehtävä jatkui tänään ja päivän teemana oli valikon tyylien hiominen täydellisiksi. Tavoitteena oli saada valikko valmiiksi testausympäristöön. Pikselien säätämistä oli siis luvassa.

Päivän ainoa ongelma tuli "em" -yksikössä annettujen arvojen muunnoksista. Valikossa olevien viivojen toiminta aiheutti ongelmia tietyillä selainkoon muutoksilla. Tämä johtui em muodon aiheuttamasta pyöristyksestä, jolloin pikseli pyöristyi alempaan lukuun. Em ottaa arvonsa sille annetusta standarista, joka tulee usein body -osioon määrittelystä normaalista fonttikoosta. Yksi em -yksikkö on tässä tilanteessa sama kuin sille annettu standariko, eli tässä tapauksessa 16 pikseliä. Antamalla arvon, joka ei johda pikselille tasamääräiseen lukuun, aiheuttaa muunnoksen joka pyöristää pikselin arvon alaspäin.

Valikossa viiva hävisi, koska sen luku ei pikseleinä pyöristynyt oikeaan kokonaislukuun. Muuttamalla yksikkömuodon sain ongelman korjattua. Paras tapa olisi käyttää mittausyksikkönä rem -yksikköä, jolloin pyöristystä ei tapahdu lainkaan, mutta yksikön käyttö ei ollut mahdollista tässä projektissa.

Suunnittelijamme katsoi iltapäivällä tuotokseni läpi. Lopullisessa versiossa en pystynyt tyylittelemään hakuosiota, sillä sivuston käyttämää AddSearch hakupalikkaa ei voinut muokata tekijänoikeuksien takia. Tavoitteet täytyivät ja sain iltapäivällä laitettua uudet tyylit kehitysympäristöön.

Keskiviikko 9.3.2016

Valikko oli siis valmis testattavaksi tänään ja tavoitteena oli saada selain- ja laitekohtaiset ohjelmointivirheet korjattua. Iltapäivällä lisäsin Outokummun sivustoille sisältöä. Testaus on aina tarkkaa työtä ja on tärkeää, että sivusto toimii mahdollisimman monella selaimella ja laitteella.

Testauksen aikana valikossa ilmeni melko vähän virheitä. Internet Explorer 10 oli tuttu visuaalinen sääntövirhe, jossa pitää erikseen määrittää elementtien koko width:100% -säännöllä. Ilman tuota sääntöä valikon viivat eivät veny koko pitkiksi, vaan viiva jää tasan niin pitkäksi kuin itse teksti on.

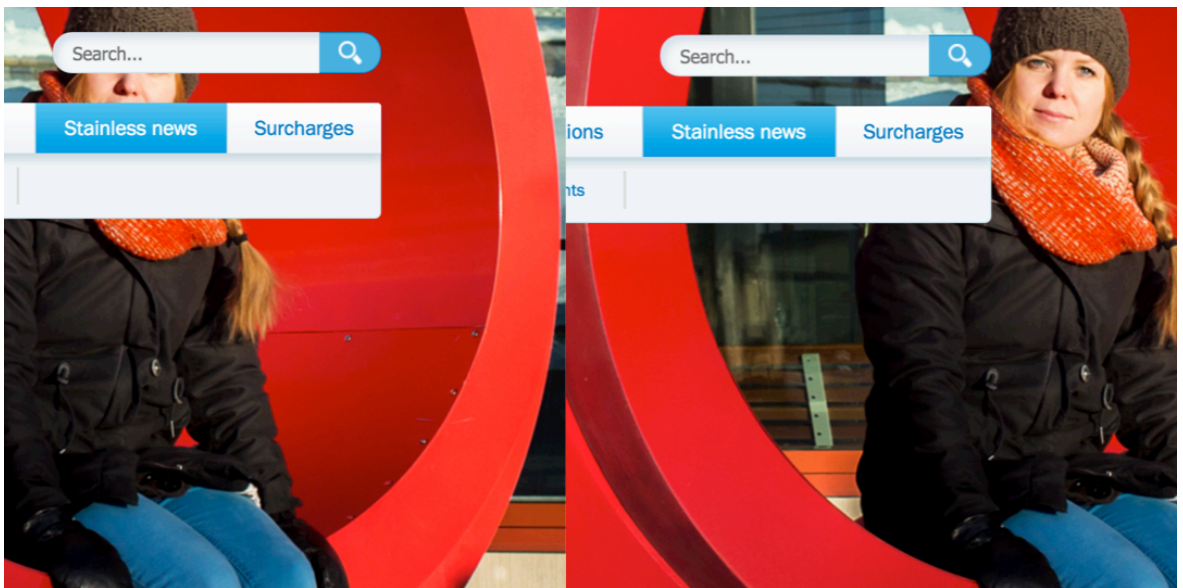
Outokummulle tein iltapäivällä yksinkertaisen uutiskirjeen, jossa käytetään aina edellisiä uutiskirjeitä pohjana uudelle. Tässä ei tullut vastaan mitään merkittäviä ongelmia. Tavoitteet täytyivät päivän suhteen, kun sain Pelastakaa Lapset Ryn valikon valmiiksi ja testatuksi.

Torstai 10.3.2016

Tänään ei ollut varsinaisia varauksia työtehtäviin liittyen, mutta päivän mittaan sain erinäisiä työtehtäviä. Aamulla sain tehtäväksi Outokummun artikkelin kokoamisen sivustolle sekä sosiaalisen median päivitysten tekemisen. Iltapäivällä tein pari visuaalista korjausta Siton ja Vaasanin sivuille.

Outokummun artikkeleiden kokoaminen on osa normaaleja työtehtäviäni. Artikkeleiden kokoamisessa on aina haasteensa, sillä Outokummun sivusto toimii Microsoft Sharepointin alla. Sharepointin ongelmat tulevat sen käyttöliittymästä, joka on todella sekava ja raskas. Pelkän tekstin lisääminen on jo hankalaa, sillä Sharepoint ei ymmärrä suoraa tekstinsyöttöä automaattisesti. Teksti pitää syöttää suoraan oikeaan HTML-koodiin käärittynä.

Artikkelin lisääminen ei tuottanut sen suurempia ongelmia. Artikkelikuvassa oli hieman säätämistä, sillä kuvan hahmon kasvot jäivät navigaatiopalkin alle ensimmäisessä versiossa. Alkuperäinen kuva oli onneksi iso, joten sain rajattua hahmon näkyviin navigaatiopalkin ulkopuolelle.

Artikkelikuva ennen ja jälkeen 1

Toinen tehtävä oli korjata Siton uutislistaus -sivulla ollut ohjelmointivirhe. Sivun sivupalkki oli kadonnut ja sitä ei voinut enää muokata. Oletus artikkelilistaus -sivun asetukset sekoitti tämän sivun toiminnan niin, että sivupalkki ei enää toiminut.

Viimeisenä tehtävänä Vaasan oli hyväksynyt uudet ajastetut sisällöt, joten laitoin uudet elementit asiakkaan sivustolle. Internet Explorer 10 -selaimella ilmeni visuaalinen virhe päivityksen yhteydessä, joka oli ollut sivustolla pidemmän aikaa. Pääkuvien tekstikenttä ei keskittynyt lainkaan ja jätti tekstin kuvan ylälaitaan. IE10 ei ymmärrä min-height -sääntöä

samoin, kuin muut selaimet ja hätäratkaisuna käytin height -sääntöä min-heightin sijaan. Tämä ratkaisu ei ole täydellinen, sillä tekstin määrä vaihtelee, joten täydellistä pikselilukua oikeaan korkeuteen ei ole.

Perjantai 11.3.2016

Tänään työtehtäviä oli todella vähän, sillä toimisto oli valmistautumassa tupaantuliaisiin. Sain projektiksi tehdä Kelan Hoitopaikanvalinta -sivustolle linkkipankin, josta pystyisi hallitsemaan sivuston linkkejä helposti. Hoitopaikanvalinta sivustolla on yli 2500 linkkiä, joista useat linkit ovat samoja. Ideana on, että jos linkki laitetaan linkkipankkiin, niin sen voi vaihtaa suoraan pankin kautta menemättä sivulle missä linkki esiintyy.

Vastaavaa työkalua ei ollut aikaisemmin tullut vastaan, joten päivä meni eri vaihtoehtojen kartoittamiseen ja liitännäisten tutkimiseen. Suurin ongelma on suoraan sisällössä olevien linkkien vaihtaminen ja sivuston eri kieliversiot. Linkit pitäisi tallentaa erinäiseen hallintaosioon, joka aiheuttaa paljon manuaalista työtä. Hallintatyökalun ideaali toiminta olisi noudata linkit suoraan listaksi niin, että linkkejä ei tarvitse lisätä manuaalisesti.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon teemana oli valikoiden tyylien uusiminen, johon paneudun tässä viikkoanalyysissä. Analyysin teemat ovat ulkoasusuunnittelu yleisesti sekä navigaatio vaihtoehtojen kartoitus. Käytettävyys ja ulkoasu eivät aina mene käsi kädessä. Yrityksille suunnitelluissa sivuissa käytettävyys on aina ykkössijalla, joten erikoisempia tyyli ratkaisuja näkee näillä sivustoilla harvoin. Tärkeää on tarkastella kohderyhmää, johon sivuston käyttäjät asettuvat ja tehdä ulkoasu-ratkaisut kohderyhmäanalyysin kautta.

Puhuimme sitten nettisivuista tai kylpyhuoneen uusimisesta, taustavärin vaihto tai uusi tapettikerros on vain osa ulkoasua. Kun olemme poistaneet tapetin, meidän pitäisi myös muuttaa valaistusta ja tarkastaa, että muut kalusteet sopivat uuteen värimaailmaan. Jos vain poistamme tahmean tapetin ja jätämme kaiken muun, on meillä vielä vanhentunut kylpyhuone. Websuunnittelu on samanlaista: voit tehdä monta pientä päivitystä ennen kuin on aika raaputtaa pois se mitä sinulla on ja aloittaa alusta(Beaird. 2007, 5).

Beairdin mukaan ulkoasun uusiminen on aina prosessi, jossa pitää tarkastella koko sivuston ulkoasua uudistuksen yhteydessä. Pelastakaa Lapset Ry:n tapauksessa valikkouudistus ei tarkoittanut sivuston hallitsevien ulkoasullisten elementtien muuttamista, sillä valikon muutokset eivät vaikuttaneet yleiskuvaan merkittävästi.

Luulen että puhumme web navigaatiosta, koska ”selvittäminen missä olet” on paljon kokonaisvaltaisempi ongelma webissä, kuin fyysisissä paikoissa. Olemme luonnollisesti ek-syksissä kun olemme webissä ja emme voi kurkkia laitojen yli nähdäksemme missä olemme. Web navigaatio kompensoi tätä hukassa oloa sisällyttämällä sivun hierarkiaa, luomalla tunteen ”olen tässä”(Krug. 2006, 59).

Tässä kontekstissa valikon tehtävä on luoda käyttäjälle tunne, josta hän tietää missä koh-taa sivustolla hän liikkuu.

Lomakodit

LOMAKOTITOIMINTA – ILOA LAPSELLE

Lapset voivat tarvita lomakotia – vapaa-ajan viettoa toisessa perheessä – monista eri syistä. Kaikilla perheillä ei ole mahdollisuutta yhteiseen lomaan, perheellä voi olla tiukka taloudellinen tilanne, perheen lähiverkosto on pieni tai lapsen arkea kuormittaa perheen vaikea elämäntilanne. Mahdollisuus saada lomakoti lapselle voi tuottaa helpotusta esimerkiksi monelle pienen koululaisen perheelle. Parhaimmillaan lomakotijakso on lapselle iso ilo ja tuo aitoa vaihtelua lapsen elämään. Lapsen oikeus leikkiin, lepoon, vapaa-aikaan ja virkistykseen on turvattu jo YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa.

Pelastakaa Lasten lomakotitoimintaa on toteutettu yli 60 vuotta. Sitä järjestetään edelleen kaikille lapsille avoimena, ehkäisevänä lasten suojeluna sekä myös lastensuojelun tukitoimena.

Uiminen, jätskillä kioskillä ja kalassa käynti (Joni 7 v)

Lapsilta saatujen palautteiden mukaan he käyvät hyvin mielellään lomakodissa ja haluavat sinne seuraavana kesänä uudestaan. He arvostavat mm. yhdessä

Pelastakaa Lapset Ry lomakodit -sivu 1

Kuvasta näkee kuinka valikko merkitsee itsensä sivun mukaan. Ongelmana on sivuvalikon puute monella sivulla, sillä sivustolla on monta yksipalstaista sivupohjaa. Hampurilaismal-lisena sijoitettu päävalikko ei ole käytettävyyden kannalta paras vaihtoehto, sillä valikko pitää avata nähdäkseen selkeästi missä kohtaa sivustolla on. Sivulla on myös niin sanotut ”leivänmurut”, jotka näyttävät sijainnin tarkemmin. Leivänmurut ovat tosin hyvin haalealla värillä ja pienellä fontilla, joten niitä ei huomaa helpolla.

Työmme kotimaassa	▼
Adoptiot	>
Eväitä Elämälle -ohjelma	>
Tukiperheet	>
Tukihenkilöt	>
Lomakodit	▼
Hae lapselle lomakotia	
Perhehoito	>
Perhekuntousyksikkö Suvikumpu	
Lastenkodit	>
Aluetoimistot	>
SILTA-toiminta	

Etusivu / Auta lapsia / Liity jäseneksi

VALIKKO

Leivänmurut 1

Hampurilaisvalikko 1

Kokonaisuudessaan Pelastakaa Lapset Ry ulkoasu palvelee käyttäjänsä hyvin, vaikka navigaation suuruus tekee oikean tiedon löytämisestä ongelmallista. Käyttäjän tiedonhaku tukevat toiminnot eivät ole mielestäni hyvin esillä. Etusivun ylätunnisteesta puuttuu kokonaan hakutoiminto ja hampurilaisvalikon sisällä oleva haku on mielestäni epäselvästi esillä. Testauksen aikana huomasin myös, että hakutoiminto ei toimi mobiiliversiossa.

3.5 Seurantaviikko 5

Maanantai 14.3.2016

Viikko alkoi normaaliin tapaan tiimipalaverilla. Päivän tehtävänä oli tehdä artikkelisisällöt Outokummulle ja viikon tulevana työnä oli luoda uusia sisältöelementtejä Suomen metsäyhdistyksen sivuille. Päivän tavoitteena oli saada artikkeli valmiiksi ja julkaistuksi.

Ensimmäinen ja valitettavan yleinen ongelma on työtehtävän puutteelliset tiedot Outokummun artikkelijulkaisuissa. Käytännössä aina artikkelin julkaisutiedoista puuttuu tietoa, joka on oleellista. Artikkelin kategoriala ei kerrottu tiketissä, joten jouduin arvaamaan muun sisällön perusteella oikean kategorian. Työtehtävän laatijalla meni myös useampi tunti vastata kysymykseeni oikeasta kategoriasta. Onneksi arvasin oikein, sillä väärälle alueelle mennyttä sisältöä ei voi suoraan siirtää oikealle alueelle Sharepointissa, vaan kaikki tieto pitää tehdä uudestaan.

Toinen ongelma oli Youtube-videon upottaminen Sharepointtiin ja sen skaalautuvuus pienemmillä näytöillä. Sharepointtiin voi upottaa tyylikoodia samoin, kuin normaalissa HTML-tiedostossa, mutta se pakottaa käyttämään omaa skripti editoriansa tätä varten. Tämä sekoitti loogista puoltani sen verran, että olin unohtanut koko editorin olemassa olon ja ihmettelin miksi koodi meni sekaisin normaalissa Sharepointin tekstikentässä.

Ilmapäivällä testasin eri vaihtoehtoja Kelan Hoitopaikanvalinnan linkkipankkiin, mutta en saanut konkreettisia tuloksia aikaiseksi. Tavoitteet täyttyivät, sillä sain Outokummun artikkelin valmiiksi ja julkaistuksi.

Tiistai 15.3.2016

Tänään aloitin tekemään uusia valikkoelementtejä Suomen Metsäyhdistyksen sivuille. Etusivulle lisätään sosiaalisen median napit valikkoon, sekä alatunnisteeseen. Materiaalilinkki tuodaan myös osaksi päävalikkoa. Metsäyhdistyksellä on some syötteitä etusivulla,

joita on tarkoitus parannella ja tuoda Instagram mukaan sivulle. Tavoitteena on saada elementit paikoilleen seuraavan kahden päivän aikana.

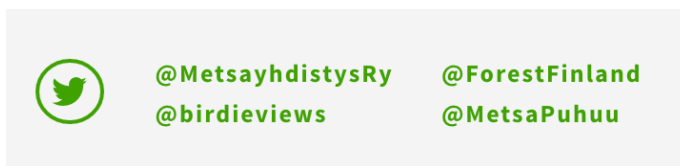
Aloitin tekemään uutta Instagram syötettä ensimmäisenä. Tein oman tilin ja huomasin, että syötteen tekeminen ei ole mahdollista ilman käyttäjän omaa accessTokenia. En pystynyt selvittämään tätä itse oman tilini kautta, vaan minun oli pakko kysyä Metsäyhdistykseltä tunnukset heidän omaan tiliinsä. Tämä vei turhan kauan aikaa, enkä huomannut kuin vasta testatessa, että pelkkä clientID ei riitä kaappaamaan muiden käyttäjien syötettä. Parempi näin, sillä en halua turhaan omaa Instagram -tiliä. Jäin loppujen lopuksi odottamaan Metsäyhdistyksen omia tunnuksia ja siirryin tekemään uutta valikkoa.

Valikon rakennetta ohjaava koodi oli minulle vieras. Tämä hankaloitti valikon rakenteen hahmottamista. Valikko toimii kahdessa tasossa, josta toisessa on pelkästään materiaalit-linkki. Tämä linkki on tarkoitus siirtää päävalikon tasolle ja tilalle tulevat some nappulat. Päädyin luomaan oman mukautetun valikon materiaalit -linkille, sillä sen asemointi tulee olemaan täysin erilainen suhteessa päävalikkoon.

Sain valikon hyvään vaiheeseen ja mukautetun valikon valmiiksi. Huomenna on tarkoitus lisätä some-elementit pää- ja alavalikkoon. Instagramin toteutukseen tuli käytettyä turhaa aikaa, mutta uusien elementtien rakentamiseen on onneksi varattu päiviä ensi viikolle asti. Tavoitteet täyttyivät osittain ja sain työtä eteenpäin.

Keskiviikko 16.3.2016

Tänään jatkoin Suomen Metsäyhdistyksen valikon uusimista. Tavoitteena oli saada uudet etusivun elementit paikalleen. Haastavin osuus oli saada sosiaalisen median nappulat oikeaan suhteeseen päävalikon kanssa niin, että ne ovat loogisessa järjestyksessä ja erottuvat some -tyypin mukaan.

Suomen Metsäyhdistyksen somevalikon asemointi 1

En ollut koskaan tehnyt suoraan Wordpressin omaan valikkoon sosiaalisen median elementtejä. Normaali tapa on tehdä ikoneista jono, joka on oma palikkansa.

Jonossa jokainen ikoni vie sivuston some -tileille ikonin mukaan. Metsäyhdistyksen tapauksessa esimerkiksi Facebook-tilejä on kolme, jotka kaikki halutaan näkyville, joten tilit tuodaan tekstinä ikonin viereen.

Hankalin osuus oli saada ikonien vieressä olevat tekstit sopivalle tasolle. Normaali esitystapa ylhäältä alas vei liikaa tilaa ja jätti liikaa tyhjää tilaa elementtien viereen, joten päädyin tekemään listauksesta tiiviimmän. Linkkilistaus tuli keskitetyksi ikonien viereen ja linkit vierekkäin kahdessa palstassa allekkain. Näin sain valikon tyhjän tilan kokonaan käyttöön.

Sain myös Instagram syötteeseen tarvittavat tunnukset, joten pääsin tekemään uutta syötettä. Tyyllittelin koko syötteen itse, eikä asiakkaalta tullut varsinaisia ohjeita minkälainen syötteen pitäisi olla. Tein napin, mikä tulosti uuden kuvan edellisen alle, sekä tyyllittelin kommentti- ja tykkäysmäärät näkyville. Suunnittelijamme hyväksyi tuotokseni, joten tavoitteet täyttyivät päivän osalta. Opin päivän aikana uusia teknisiä vaihtoehtoja valikon toteuttamiselle.

Torstai 17.3.2016

Suomen Metsäyhdistyksen tehtävät jatkuivat tänään. Etusivulle piti vielä tehdä alavalikon some näppäimet, jotka ovat samalla tyyllillä, kuin päävalikossa. Facebookin syöte piti myös viilata kuntoon niin, että se reagoi oikein selaimen kokoon. Lisäksi uutena työnä aloitin uuden katalogin työstön. Tavoitteena oli saada etusivu kokonaan valmiiksi ja työstää katalogin osia eteenpäin.

Alavalikon näppäimet oli helppo lisätä, sillä ne käyttivät samoja osia, kuin päävalikossa. Ongelmana oli näppäinten toiminta pienemmillä selain kokoluokilla. Päätin piilottaa valikon kokonaan tabletilla ja sitä pienemmillä laitteilla, sillä sivulle tulisi lähinnä turhaa toistoa, kun samat elementit ovat jo päävalikossa.

Katalogin työstäminen oli suhteellisen helppoa, sillä ulkoasu oli tehty vanhan pohjan päälle, mikä oli jo olemassa sivustolla. Työtä oli paljon, sillä katalogi tulee kokonaan uuden artikkelityypin pohjalle. Artikkelityyppien ominaisuudet oli myös rekisteröity koodin kautta, mikä on hieman raskas tapa, jos sivustolla on paljon sisältöä. Koodia oli yli 3000 riviä muutettujen artikkelityyppien tiedoston alla, joten oikeiden ominaisuuksien sisällyttäminen uuteen tyyppiin oli hankalaa.

Sain uudet rekisteröityä tarvittavat ominaisuudet uuteen ”Tuotteet ja palvelut”-artikkelityyppiini. Normaalisti ominaisuudet asetetaan Wordpressin kautta tietokantaan, mutta projektin vastaava kehittäjä oli tehnyt erilaisen ratkaisun. Tämän tavan hyvä puoli on se, että uusia ominaisuuksia ei tarvitse tehdä enää moneen kertaan kehitysympäristöön ja nykyisivustolle, vaan koodi asettaa suoraan jo kerralla tehdyt ominaisuudet.

Ei ole aivan yksinkertaista tulla mukaan uuteen projektiin, jossa käytännöt eroavat omista standardeista. Hyvä toiminnallisuus saavutetaan mahdollisimman yksinkertaisilla ratkaisuilla, joissa ei tarvita lisätyökaluja. Tavoitteet täyttyivät päivän osalta ja huomenna jatketaan katalogin työstöä.

Perjantai 18.3.2016

Katalogin työstäminen jatkui tänään ja tavoitteena oli saada osat kehitysympäristöön testauksen alle iltapäivään mennessä. Tänään suurimpana tehtävänä oli saada katalogi toimimaan niin, että käyttäjä pystyy hakemaan katalogista haluamansa artikkelin ja suodattamaan artikkeliteita kategorian tai avainsanan perusteella, sekä luoda artikkelipohja ”Tuotteille ja palveluille”.

Katalogin eroavaisuus samanlaiseen materiaalit-sivupohjaan oli melko vähäinen, mutta uutena toiminnallisuutena oli antaa ylläpitäjälle mahdollisuus valita kategoriat Wordpressin kautta. Materiaalit sivupohjassa kategoriat tulostuivat suoraan olemassa olevista kategoriasta. Ratkaisu oli yksinkertainen ja vaati yhden rivin koodin muutoksen, jossa kategoria haetaan Wordpressin hallintapaneelin kautta sivupohjan mukautetuista kentistä.

Katalogin jälkeen tein ”Tuotteille ja palveluille” oman sivun, jonne katalogiin tulevat korttinosat vievät. Ulkoasuunitelma oli tehty sivuston normaalin artikkelipohjan päälle pienin muutoksin. Suurimmat ongelmat tulivat jälleen artikkelityypin ominaisuuksien asettamisesta, sillä oikeiden toiminnallisuuksien tunnistaminen koodista on hankalampaa, kuin Wordpressin graafisesta käyttöliittymästä.

Iltapäivään mennessä olin saanut osat paikalleen hakutoimintoja myöten, joten ensi viikolle jää toimintojen testaus. Metsäyhdistyksen työt olivat pääosin yksinkertaisempia, kuin normaalisti, sillä jo valmis pohjatyö tekee uusien elementtien työstämisestä helppoa. Uuden koodin luominen on usein vahvasti referenssi-pohjaista, jossa uusien elementtien työstö aloitetaan jo valmiista osista. Tavoitteet täyttyivät päivän osalta ja työmääräni tuntuu olevan kontrollissa.

Viikkoanalyysi

Suomen Metsäyhdistykset tehtävät olivat tällä viikolla pääosassa. Uuden artikkelityypin ja katalogin luominen oli helppoa, mutta ohjelmoinnilliset eroavaisuudet tekivät tehtävästä haastavan. Erilaiset koodauskäytännöt olivat itselleni mielenkiintoisin osa viikon tehtäviä. Ohjelmoinnin hyviin tapoihin kuuluu ihmisystävällisen koodin kirjoittaminen. Tämän viikon

analyysissä pohdinkin hyviä koodaustapoja, joita jokaisen ohjelmoijan tulisi noudattaa koodiaan kirjoittaessa.

Vaikka jokainen ohjelmoija kehittää oman tyyliinsä, on olemassa yleisiä tapoja kaikille hyvälle ohjelmoijille. Ensinnäkin heidän tulee kirjoittaa selkeästi ja tasaisesti, optimoiden yksinkertaisuuteen aina kun se on mahdollista. Toiseksi he testaavat ohjelmiaan ja sääntillisesti tarkastavat tuloksiaan. Kolmanneksi hyvä ohjelmoija kirjoittaa joustavuutta ohjelmiinsa. Koska ohjelmat ovat datapohjaisia, ne vaativat vähän muutoksia, kun data vaihtuu. Viimeiseksi hyvä ohjelmoija dokumentoi laajasti. Lyhykäisyydessään hyvä ohjelmoija kirjoittaa silmälläpitäen yksinkertaisuutta ja joustavuutta. Heidän ohjelmansa toimivat, vaativat vähän huoltoa ja ovat järjestyksessä edistävällä dokumentaatiolla (Cantrell. 2010, 1).

Cantrellin esittämät tavat eivät ole uusia, vaan jo vuosia tunnettuja periaatteita. Tekstistä ei selviä miltä nämä oikeat tavat näyttävät. Tarkastellaan esimerkein mitä hyvät koodaustavat ovat.

```
1  <?php
2  /**
3   * Theme feature(s) support.
4   */
5  add_theme_support('automatic-feed-links');
6  add_theme_support('menus');
7  add_theme_support('post-thumbnails');
8  add_theme_support('html5', array('comment-list', 'comment-form', 'search-form'));
```

Hyvä kommentti esimerkki 1

Yllä olevassa kuvassa on kirjoitettu kommentti koodiin yläpuolelle, joka kuvastaa alla olevan koodin merkitystä. Kyseessä ei ole monimutkainen osa koodia, joten yksityiskohtaisempi kuvaus ei ole tarpeen. Huono käytäntö olisi kommentoida jokainen rivi erikseen, sillä koodin tarkoitus on ilmiselvä. Dokumentointi yleisesti ei ole ollut parhaimpia puoliani, joten tämän analyysin kautta yritän tuoda näitä käytäntöjä omaan päivittäiseen tekemiseeni.

Seuraavaksi käymme indentointia läpi, joka tarkoittaa koodin sisennystä. Sisennysperiaatteet vaihtelevat paljon. On olemassa useampi tyyli millä koodia voi indentoida. Selkeys tulee sulkeiden käytöstä, joiden tulee olla linjassa. Esimerkiksi PHP:n funktiot tai HTML-elementit voivat sisentyä useampaan eri tasoon, jolloin koodista voi tulla vaikeasti luettava näköistä.

```

4 function test() {
5     if ($foo) {
6         testing_do();
7         again();
8     } else {
9         abort();
10    }
11    finalize();
12 }

```

Sisennystyyli 1

```

4 function test()
5 {
6     if ($foo)
7     {
8         testing_do();
9         again();
10    }
11    else
12    {
13        abort();
14    }
15    finalize();
16 }

```

Sisennystyyli 2

```

4 function test()
5 { if ($foo)
6   {
7     testing_do();
8     again();
9   }
10  else
11  { abort();
12  }
13  finalize();
14 }

```

Sisennystyyli 3

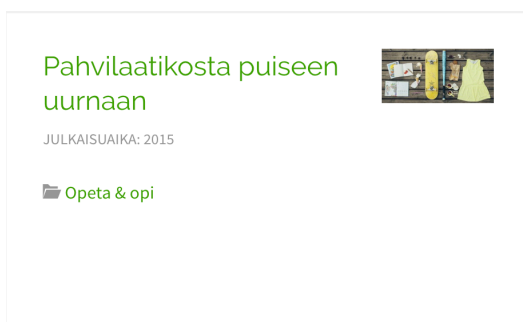
Yllä olevat tyyli ovat kaikki hyväksyttäviä tapoja sisentää koodia. Ei ole olemassa parasta tyyliä, vaan oma valinta on mieltymiskysymys. Hyvänä peruseriaatteena kannattaa käyttää samaa tyyliä mitä projektissa on jo käytetty.

Kaikki eivät ole samaa mieltä siitä mitä siisti koodi on, mutta yleisesti se on jotain mihin jokainen aloitteleva ohjelmoija voi omistaa vähän aikaansa ja ottaa uuden käyttöön välittömästi. Sen lisäksi ei ole riskiä tulla suurempaa hämmenystä, kuten usein poikkeamissa voi tulla (Nadel. 2015).

3.6 Seurantaviikko 6

Maanantai 21.3.2016

Perinteiseen tapaan viikko alkoi tiimitapaamisella. Minulle oltiin varattu aikaa Metsäyhdistyksen uusien elementtien viilaukseen. Olin selkeästi edellä aikataulua, joten kerroin ottavani mahdollisia lisätöitä vastaan pitkin viikkoa. Tavoitteena tänään oli tehdä Metsäyhdis-

Metsäyhdistyksen vanha kortti 1

Metsäyhdistyksen uusi kortti 1

tyksen töitä eteenpäin ja viilata niiden visuaalista ilmettä.

Aamupäivästä sain ensimmäiseksi tehtäväkseni syöttää Outokummun sivulle uuden artikkelin sekä tehdä sosiaalisen median päivitykset. Valitettavan usein ulkoasusuunnittelija tulleita kuvia ei ole mitoitettu oikeassa suhteessa, jolloin teen kuvamuokkaukset käytännössä aina itse. Lisäsisällön suhteen oli myös epäselvyyksiä. Kysymällä asiat kuitenkin selkenivät ja artikkeli saatiin nopeasti julkaistuksi.

Minulla oli vielä aikaa tämä ja huomisen päivä viilata Metsäyhdistyksen uusia elementtejä. Katalogin tuotekortit olivat alkuperäisen ulkoasun perusteella tehty todella yksinkertaisiksi, mutta päätimme projektipäällikön kanssa tehdä niistä hieman mielenkiintoisemmat. Käytimme samoja tyylejä kuin etusivun kortti teasereissa, joka toi kokonaisuuteen uuden tuntuja. Vanhat tyylit olisivat olleet halvahko ratkaisu ja tyylilliset eroavaisuudet tuovat sivustolle selkeyttä eri sivujen välillä.

Päivän lopussa tein vielä tutkimustyötä Kelan linkkipankkiin, mutta en löytänyt vielä vartenotettavia vaihtoehtoja. Tavoitteiden osalta päivä jäi hieman tyngäksi, sillä Metsäyhdistyksen elementeistä löytyi pieniä visuaalisia virheitä, jotka hidastivat kokonaisuuden etenemistä.

Tiistai 22.3.2016

Päivä oli varattu kokonaan Metsäyhdistyksen tehtävien viilaukselle. Tehtävänä oli vielä luoda uusi lomake, jonka kautta käyttäjä voi antaa palautetta. Tuotesivulla oli myös pieniä tyylillisiä elementtejä, jotka halusin tehdä viimeisen päälle. Katalogiin piti tehdä esimerkkejä testiympäristöön ja varmistaa, että sivu rakentuu oikein ja suodatus toiminnallisuudet toimivat. Olin myös unohtanut tyystin rakentaa avainsanoille ja kategorioille omat sivut, josta tuotteita ja palveluita voi selata luokittelun perusteella.

Päivän ainoa ongelma liittyi hakutoimintojen indeksointiin, jota en ollut ennen tehnyt. Hakutoiminnolle annetaan oikea arvo, jota haussa käytetään, eli tässä tapauksessa ”tuotteet ja palvelut”. Sivusto käyttää Relevanssi-liitännäistä, joka vaatii uusien hakualueiden indeksointia, ennen kuin ne tulevat näkyviin. Relevanssin asetuksista piti valita ”tuotteiden ja palveluiden” uudet avainsanat, kategoriat ja artikkelityypit indeksoinnin alle.

Olen Metsäyhdistyksen töiden suhteen tavoitteessa ja huomenna on vielä aikaa tehdä lopullisia viilauksia pidemmälle. Päivä oli pitkälti testausta ja vähemmän koodausta.

Keskiviikko 23.3.2016

Tämän viikon työmäärä oli laskusuunnassa pääsiäisen takia. Metsäyhdistyksen katalogiin piti tehdä vielä esimerkkejä testiympäristöön ja varmistaa uusien elementtien toiminta. R-kioskille tuli tehtäväksi tehdä uutena toiminnallisuutena banneri, josta voi ladata R-kioskin mobiiliapplikaation Androidille, IOS:lle tai Windows puhelimelle.

Mobiilibannerin tekeminen oli minulle uutta. Referenssejä löytyi kuitenkin helposti muilta sivustoilta. Käytin toteutuksessa jQueryllä tehtyä Smartbanner-kirjastoa, joka mahdollistaa bannerin toiminnallisuuksien ja tyylien säätämisen. Windows puhelimen appID:tä jouduin odottamaan, sillä applikaation metatietoja ei saanut suoraan Windowsin omasta kaupasta.

Päivän työtehtävät jäivät hieman ohuiksi, mutta opin uutta tekemällä Smartbannerin. Sain vihdoin Metsäyhdistyksen tehtävät lopullisesti valmiiksi ja testatuksi. Katalogin teko kehitti osaamistani huomattavasti, sillä en ollut koonnut lainkaan uusia artikkelityyppisiä kokonaisuuksiksi, jotka vastaisivat katalogin laajuutta.

Torstai 24.3.2016

Työpäivän anti oli varsin ohut, sillä olin saanut jo viikon tehtävät pitkälti valmiiksi. Tavoitteena tänään oli säätää omaa koodausympäristöä, ja tehdä pieniä korjauksia eri sivustoille tarpeen mukaan. R-kioskin Smartbanneri piti myös testata oikeilla laitteilla.

Säädin asetukset kuntoon Atom-tekstieditorista, johon olin hiljattain siirtynyt. Aiemmin käyttämäni SublimeText on nykyisin suosituin tekstieditori. Githubin Atom on avoimen lähdekoodin ansiosta alkanut haastamaan tuota asemaa. Sublimen valtti on sen nopeudessa ja keveydessä verrattuna Atomiin, mutta Atomin kehitys on mennyt huomattavasti eteenpäin avoimen kehitysympäristön ansiosta.

Omat syyni Atomiin vaihtamiselle ovat sen käyttöliittymässä. Pakettienhallinta, ulkoasun muokattavuus ja lukuisat lisätyökalut paransivat selkeästi työni sujuvuutta. Työn sujuvuudella tarkoitan ylimääräisten napin painallusten vähentämistä, joka on tärkeä osa sujuvaa koodausta. Esimerkiksi suorittamalla versionhallintaa suoraan Githubiin Atomin kautta, säästän useita ylimääräisiä komentoja antamalla Atomin työkalun hoitaa näitä normaaleja prosesseja.

Päivän työtehtävät olivat pieniä tyyllisiä korjauksia Pelastakaa Lasten sivuille, sekä R-kioskin Smartbannerin testausta. Näiden tehtävien ohessa ei tullut ongelmia. Viikon tavoit-

teet olivat jo täyttyneet pari päivää sitten Metsäyhdistyksen töiden loppuessa, joten lähdin tyytyväisenä pääsiäislomille.

Perjantai 25.3.2016

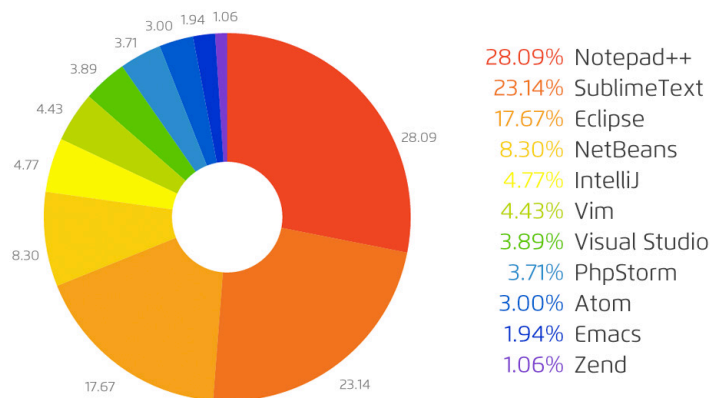
Pyhäpäivä.

Viikkoanalyysi

Ohjelmointiympäristöt ovat kehittyneet viime vuosina isoin harppauksin. Web-kehittäjälle on tarjolla kymmeniä erilaisia editoreita, joista monet ovat täysin valideja kehitystyökaluja. Loppuviikosta vaihdoin oman ohjelmointiympäristöni SublimeText 3:sta GitHubin Atomiin. Sublimen nopeus on ohjelman valtti ja se sisältää kattavan pakettikirjaston yhtälailla kuin Atom. Atomin vahvuus on sen käyttöliittymässä, joka on helppokäyttöinen ja selkeä. Uusi-en pakettien hallinta on vaivatonta ja ulkoasua voi muuttaa mieltymystensä mukaan CSS:llä.

Viikon analyysissä vertailen Sublimen ja Atomin ominaisuuksia tarkemmin sekä pohdin mikä tekee ihanteellisen ohjelmistoympäristön.

Most Popular Desktop IDEs & Code Editors in 2014

Get more information at
<https://blog.codeanywhere.com/most-popular-ides-code-editors>

Statistiikka 1. Suosituimmat IDEt ja koodieditorit vuonna 2014 (Burazin. 2015).

Tämän vuoden puolelta ei löytynyt tilastoja suosituimmista editoreista. Yllättävää on, että jo julkaisuvuotenaan Atom on saavuttanut merkittävän markkinaosuuden ohjelmistoympä-

ristöissä. Voit tehdä itse parannuksia tai ohjelmointivirheiden korjauksia ja pyytää Githubia katsomaan ehdotuksesi. Jos muutoksesi ovat hyödyllisiä ne hyväksytään. Sublimen kehityksen erikoisuus on, että siitä vastaa vain yksi henkilö. Pakettien tekemiseen voi osallistua, mutta yksittäisenä henkilönä on huomattavasti vaikeampaa saada tuotoksensa läpi, kuin Atomissa.

Tutustuin Atomiin vasta tämän vuoden puolella. Testailin editorin toimintaa työni ohessa ja löysin lukemattomia koodaustani helpottavia lisäosia Atomin paketinhallinnasta. Pikku hiljaa aloin siirtymään kokonaisuudessaan Atomin puolelle ja jätin Sublimen käytön vain muutamia tehtäviä varten. Atomin suurin ongelma tulee sen hitaudesta, mutta suuren kehitysyhteisön takia uskon ohjelman nopeutuvan tulevaisuudessa. Projektin avautumisen jälkeen nopeus on muutenkin tarpeeksi hyvä, joten pieni viive ei haittaa käyttöä.

Sublimen suorituskykyä on enää vaikea parantaa, sillä isotkin projektit kokonaisuudet aukeavat nopeasti ja hakuominaisuus avaa suoraan valitun tiedoston esikatseluun. Atomin indeksointi hakutoiminto ei ole aivan samaa tasoa, mutta pärjää vertailussa Sublimelle. Sublime on kirjoitettu C++ ja sen lisäosat Pythonilla. Sublimen koodillinen ylivoimaisuus tulee sen yksinkertaisuudesta. Atom on rakennettu C++, Node.js, CoffeeScript, React, JavaScriptin ja LESS:in yhdistelmällä. Renderöintiä tapahtuu jokaisen uuden ikkunan kohdalla, joten suoritusongelmia tulee tämän takia.

Yhteenvetona Sublime on edelleen monen mielestä paras ympäristö suorituskykynsä takia. Varsinkin kokeneemmat ohjelmoijat tulevat tuskin tulevaisuudessa vaihtamaan Atomiin, sillä nopeuden ero on edelleen huomattava. Atomin valttina on yhteisöllisyys, joka tulee puskemaan Atomin suorituskykyä eteenpäin. Paketinhallinnan kautta löytyy Atomiin monta mielenkiintoista lisäosaa, jolla pystyy esimerkiksi parikoodaamaan kaverin kanssa. Kokonaisuudessaan Atom on mielestäni ohittanut Sublimen, mutta Sublimen suorituskykyä on vielä ikävä.

3.7 Seurantaviikko 7

Maanantai 28.3.2016

Pyhäpäivä.

Tiistai 29.3.2016

Viikko alkoi ilman uusia työtehtäviä ja aamupäivällä oli epäselvyyksiä, mitä tulen tekemään viikon aikana. Erään tiimimme kehittäjän töitä oli ylibuukattu, joten otin häneltä pöydälleni Paperinkeräyksen toimipaikka -sivun uusimisen, sekä uuden sivupohjan tekemisen usein kysytyille kysymyksille. Tavoitteena oli aloittaa näiden sivujen tekemistä ja saada vähintään uusi artikkelityyppi näkymään toimipaikka-sivulla.

Aamupäivästä tein ennen Paperinkeräyksen töiden aloittamista Kelan Hoitopaikan linkkipankin selvitystyötä. Löysin vieraskielisiltä sivuilta linkkejä, jotka eivät toimineet lainkaan "https://" -etuliitteen takia. Korjasin ongelman poistamalla etuliitteen ja jättämällä linkin normaaliin "www." muotoon. Linkkipankin selvitystyö jatkui, mutta selkeitä ratkaisuja ei vielä löytynyt.

Lounaan jälkeen tein Outokummun kuukausittaisen tiedotuskirjeen. Tiedotuskirjeet ovat osa normaaleja työtehtäviäni, jossa hankalin osuus on soveltaa sopivan kokoiset tekstit ja kuvat paikalleen. Tämän tehtävän lopullinen lähetys jäi vielä huomiselle, sillä työtehtävän laatija ei ollut määrittänyt kirjeen osia kokonaan.

Loppupäivästä tein viikon päätehtävää, eli Paperinkeräyksen toimipaikka-sivun uusimista. Ulkoasun lukuisat uudet elementit pakottivat minut tekemään toimipaikasta uuden artikkelityypin. Ennen toimipaikat oltiin rakennettu sivulle suoraan sivupohjan kautta Advanced Custom Fieldsin rivitoiston avulla. Sivulle tuotava uusi informaatio ei yksinkertaisesti enää mahdu sivupohjaan, joten uusi artikkelityyppi oli pakko tehdä.

Paperinkeräyksen työtehtävä on erinomainen tehtävä oppia uusia tyyllillisiä tekniikoita. Ulkoasun monimutkaisuus tekee lopputuloksen saavuttamisesta hankalaa. Sain päivän aikana uuden artikkelityypin toimimaan ja tulostumaan sivulle päivän loputtua, joten saavutin toivotun tavoitteeni.

Keskiviikko 30.3.2016

Sairaslomalla.

Torstai 31.3.2016

Paperinkeräyksen työt jatkuivat tänään ja tavoitteena oli saada uudet sivupohjat valmiiksi päivän loputtua. Tavoitteet olivat aika kunnianhimoisia, sillä toimipaikka -sivussa oli monta eri elementtiä, joiden tyyllillinen asemointi tuotti ongelmia.

Ensimmäisenä ongelmana oli tehdä avattavasta valikkopalkista oikean kokoinen jokaisessa asemassa, mistä valikon voi avata. Sain vastauksen kollegaltani ongelmaan, joka oli tehdä avatusta valikkoelementistä calc -komentoa käyttäen tarpeeksi leveä. Listauselementissä yhden toimipaikkaosion leveys on 33%, eli sivulla toimipaikkoja on kolme vierekkäin. Avattava valikko on koko leveä, eli yllä oleva leveys pitää yliajaa antamalla `width:calc(300% + 6*15px)`-sääntö. Sääntö tekee avattavan valikon leveydestä kolminker-

Joensuu Lylykoskentie 28 80130 Joensuu (09) 228 191 	Kuopio Kumpusaarentie 4 70620 Kuopio (017) 369 3000 	Karjaa Keräystie 20 80130 Karjaa 040 544 7321
Toimipaikan tyyppi Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum	Vastaanotettavat materiaalit Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum	Lisätiedot Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum

Paperinkeräyksen toimipaikka-sivu 1

taisen suhteessa sen vakioleveyteen. Jos valikon leveydeksi jättäisi `width:100%`, olisi leveys sama kuin listauselementissä, eli 33%. Säännön lopussa tehtävä lasku on hienosäätö, joka ottaa huomioon listauselementissä olevan paddingin ja sovittaa sen sivulle täsmälleen oikean levyisenä.

Toisena ongelmana oli valikon asemointi suhteessa listauselementin asemaan. Avattava valikko on oman valikkoelementin sisällä, joten asemointia ei voi tehdä `position:absolute`-sääntöä käyttämällä. Ratkaisuna oli käyttää `margin-left`ä suhteessa listauselementin numeraaliseen sijoitukseen rivillä, eli joka toisessa elementissä sääntö on `margin-left: calc(-100% - 3*15px)` ja kolmannessa `margin-left: calc(-200% - 5*15px)`. Rivin ensimmäinen elementti saa arvokseen `margin-left:-15px`.

Näiden matemaattisten tehtävien ratkaisemiseen meni koko päivä. Oikeiden lukujen selvittäminen, sekä tyylien optimointi pienemmillä selainkooilla teki arvojen ratkaisemisesta hankalaa. Sain valikon avauksen toimimaan oikein ja kääntymään tabletilla, sekä mobiililla luettavaan muotoon. Jäin päivän tavoitteista, mutta huomenna samaan työhön oli vielä

varattu aikaa, eikä teknisesti vaikeita elementtejä enää tarvinnut toteuttaa. *Perjantai*
1.4.2016

Paperinkeräyksen uusi toimipaikka-sivu oli edelleen vaiheessa, joten luonnollinen tavoitteeni on saada sivupohja valmiiksi. Päämäärä on tehdä Paperinkeräyksen keskeneräiset työt valmiiksi ja viedä ne testausympäristöön. Toimipaikka-sivun uusinta oli jo aiheuttanut paljon tuskaa ja tuotannollisesta näkökulmasta katsoen sen tekemistä ei voi pitää kannattavana. Monimutkainen ulkoasu tekee sivun kokoamisesta hyvin hankalaa ja sen hyödyllisyys asiakkaalle tulee olemaan kosmeettinen.

Ongelmia oli tänäänkin Paperinkeräyksen kanssa. Tein sivuston nappulat CSSllä, mutta onnistuin määrittämään epätasaisia pikselilukuja, joka teki nappuloista tyyleitään epätasaisia. Viivat olivat aavistuksen pidempiä tietyissä asemissa. Määrittämällä tasalukuiset luvut ongelma ratkesi.

Toinen ongelma oli löytää oikea pseudoelementti-sääntö, jotta aukeneva valikkoelementti toimii oikein kaikilla laitteilla. Oikean säännön löytäminen oli hankalaa, sillä listauselementit menevät kahteen riviin tablettikoossa. Työpöytäkoossa elementit ovat kolmen riveissä, joten tabletilla arvot vaihtuvat joka toisella, mutta työpöytäkoossa joka toisella ja kolmannella. Ratkaisuna käytin pseudoelementtejä `nth-child(x)`, joka määrittää listauselementin tyylin esiintymisen määrän mukaan. Sääntö voi olla esimerkiksi `li:nth-child(2n)`, joka tarkoittaa joka toista listauselementtiä koodissa.

Iltapäivään mennessä sain toimipaikka-sivun melkein valmiiksi. Tavoitteista jäätiin, mutta onneksi ensi viikolla on aikaa hioa sivupohjia. Olen oppinut Paperinkeräyksen tehtävien aikana paljon Javascriptistä ja CSSstä.

Viikkoanalyysi

Viikon antina oli astetta haastavampaa front end kehitystä, joka jätti paljon kysymyksiä oman osaamiseni tilasta. En ollut tyytyväinen omaan työpanokseeni, sillä käytin aivan liikaa aikaa toteutukseen, joka oli kokonaisuudessaan suhteellisen yksinkertainen. Tarkastelen tämän viikon analyysissäni responsiivista ulkoasusuunnittelua.

Rakennuksen perustus määrittää sen jalanjäjen, joka määrittää kehyksen, joka muotoilee julkisivun. Jokaisessa arkkitehtuurin prosessin vaiheessa siitä tulee muuttumaton, enemmän entisenlainen kuin viimeksi. Luovat päätökset muovaavat sen fyysistä muotoa määrit-

tämällä tavan, jolla ihmiset rajaavat sen vuosikymmeniksi tai jopa vuosisadoiksi (Marcotte. 2010).

Marcotten puheet perustuvat englantilaisen arkkitehdin Christopher Wrenin näkemykseen: ”Tähtää ikuisuuteen”. Webissä tilanne on päinvastainen, sillä sivustot elävät vain hetkellisesti ja uudistuksia tapahtuu tiuhaan tahtiin. Jatkuva kehitys luo paljon epätasaisuutta alan sisällä. Viime vuosina responsiivisuus on tullut vakio-osaksi webkehitystä, joka on laskenut sivustojen elinikää vielä enemmän. Responsiivisuus tarkoittaa mukautuvaa sivustoja, jossa sivusto tunnistaa käytettävän laitteen. Puhelimet ja tabletit eivät siis noudata samoja lainalaisuuksia, kuin normaali tietokoneen selain.

Gridit, joustavat kuvat ja media kyselyt ovat kolme teknistä ainesosaa responsiiviseen ulkoasusuunnitteluun, mutta jotain joka vaatii erilaisia ajattelutapoja. Vain eristämällä sisältöämme toisenlaisiin laitekohtaisiin kokemuksiin voimme käyttää media kyselyitä progressiivisesti parantamaan työtämme eri katselukonteksteissa. Ei ole poissuljettua tehdä sivustoja eri laittelle; esimerkiksi, jos käyttäjän tavoitteina on käyttää rajoitetumpaa sivustoja, kuin työpöytä versiossa, voi erillisen sisällön tuominen eri laitteille olla paras ratkaisu (Marcotte. 2010).

Web on kehittynyt artikkelin julkaisusta huomattavasti eteenpäin, mutta Marcotten näkemys erillisistä laitekohtaisista sivustoista on edelleen näkyvä ilmiö webissä. Verkkopalvelut muotoutuvat jatkuvasti erillisiin applikaatioihin, jotka leventävät palvelun markkinoita entisestään. Ei ole kuitenkaan joustavaa tai kannattavaa tehdä laitekokemuskyselyitä ja mukauttaa sivustoja tulosten perusteella. Oikea ratkaisu erilaisille laitteille on tehdä joustava, näyttävä ja sopeutuva sivusto.

Paperinkeräyksen työtehtävä oli malliesimerkki responsiivisuuden ongelmista. Viereisessä

Joensuu Lylykoskentie 28 80130 Joensuu (09) 228 191 	Joensuu Lylykoskentie 28 80130 Joensuu (09) 228 191
Toimipaikan tyyppi Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum	Vastaanotettavat materiaalit Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum
Lisätiedot Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum Lorem ipsum	

tabletti toteutuksessa tiputin yhden kentän kahden muun alapuolelle. Tietoja ei saa yhdelle riville siististi, joten näin oli pakko tehdä.

3.8 Seurantaviikko 8

Maanantai 4.4.2016

Viikon tiimipalaverissa ei tullut itselleni uutta tietoa. Alkuviikolle oli

vielä varattu aikaa Paperinkeräyksen tehtävien viimeistelyyn. Tehtävät olivat jo hyvässä vaiheessa, mutta elementit on hyvä katsoa läpi suunnittelijan kanssa. Toimipaikka-sivuun yhdistetty Googlen kartasto vaatii myös koodillisia muutoksia, että kartta rakentuu oikein. Loppuviikosta rakennan Pelastakaa Lapset Ry -sivuston adoptionetti-osioon suodatuksia artikkeleihin ja tapahtumiin. Tavoitteena on saada tehtävät annetuissa aikamääreissä valmiiksi.

Googlen kartaston säätäminen oli yksi jäljellä olevista ongelmista toimipaikka-sivulla. Toimipaikka elementtien siirtäminen artikkelityyppeihin rikkoi toiminnallisuuden, joten jouduin tekemään korjauksia koodiin. Vaihtamalla vanhan while -silmukan rakenteen, sain toimipaikoille annetut koordinaatit karttaan näkyviin. Päivä jäi tyngäksi, sillä jouduin lähtemään aikaisemmin kuin normaalisti. Tein vielä ennen lähtöä Outokummun normaaleja päivityksiä ja Pelastakaa Lapset Ry:lle pieniä korjauksia. Olen pysynyt tavoitteissani ja aikamääreissä, joten suurta huolta tulevasta ei ole.

Tiistai 5.4.2016

Tänään tavoitteena oli tehdä Paperinkeräyksen Usein kysytyt kysymykset -sivu ja viimeistellä toimipaikka -sivu. Sain Pelastakaa Lapset Ry:lle muutamia pienempiä tehtäviä, jotka pyrin myös tekemään päivän aikana. R-kioskin Smartbanneri on myös viimeistelyä vailla valmis.

Tehtävät olivat suoraviivaisia ja varsinaisia ongelmia ei ollut. Paperinkeräyksen tehtävät tulivat valmiiksi, Pelastakaa Lapset Ry:n tehtävät olivat yksinkertaisia tyylimuutoksia ja R-kioskin banneri tarvitsi oikean Windows puhelimelle tarkoitetun ID:n toimiakseen, jonka sain tänään. Tavoitteet täyttyivät, kun sain tehtävät valmiiksi.

Keskiviikko 6.4.2016

Loppuviikolle olin säästänyt tehtävän Pelastakaa Lapset Ry:n sivuille. Tarkoituksena oli tehdä käyttäjäkohtainen suodatustoiminto artikkeleiden ja tapahtumien kategorian perusteella. Pelastakaa Lapset Ry:n adoptionetti on alue sivustolla, johon pääsee vain kirjautumalla. Tämän alueen sisältä löytyy materiaalia, joiden tulee näkyä vain tietyille käyttäjäryhmille ja tätä haemme tekemällä kategoriasuodatuksen.

Tavoitteena oli saada artikkeleiden suodatus toimimaan ennen kotiin lähtöä. Kollegani oli avulias tehtävän aikana ja teki suurimman osan koodista. Pohtimalla yhdessä saimme koottua funktion, joka toimi melkein oikein.

Funktion ongelma pohjautuu kategorian ID:hen perustuvaan ratkaisuun. Poistamalla taulukkoon kuuluvan kategorian ja lisäämällä sen uudestaan, ei funktio enää toimi oikein. Testauksen aikana ilmeni myös muita ongelmia. Jos artikkelissa on kaksi kategoriata, joista toinen ei saa näkyä käyttäjälle, ei artikkeli näy lainkaan. Pääsin mielestäni tavoitteeseen, vaikka ratkaisu ei ole täydellinen.

Torstai 7.4.2016

Lomapäivä.

Perjantai 8.4.2016

Lomapäivä.

Viikkoanalyysi

Alkuviikon työt olivat osa normaaleja front end kehittäjän töitä, joiden tekemisessä ei ollut ongelmia. Loppuviikon artikkelisuodatus –tehtävä oli mielenkiintoinen, johon ei löytynyt yksinkertaista malliratkaisua. Käsin koodattu viritelmä ei ole pitävä ratkaisu, mutta ajaa asiansa toistaiseksi. Pohdintaan jäi vaihtoehtoisen tavan tutkiminen. Muita toteutusmalleja ei kuitenkaan löytynyt. Tämän viikon analyysissä käymme PHP:ta, MySQL ja Wordpressin sisällönhallinta systeemiä läpi.

Wordpress tarjoaa useita satoja funktiota PHP:lle, jotka ovat esillä Wordpressin dokumentaatioissa. PHP toimii Wordpressin moottorina, jolla otamme yhteyttä MySQL tietokantaan ja Wordpressin funktioilla teemme toiminnallisuuksia. Kaikki Wordpressiin luotu data on säilötty MySQL tietokantaan, josta Wordpress hakee tietoa sivulle tullessa.

PHP on palvelimen skriptikieli dynaamisten verkkosivujen luomiseen. Kun käyttäjä avaa PHP:lla luodun sivun, palvelin prosessoi PHP komennot ja lähettää tulokset kävijän selaimen. MySQL on avoimen lähdekoodin relatiivinen tietokantahallinta systeemi, joka käyttää strukturoitua kyselykieltä (SQL). Aina kun käyttäjä menee lukemaan Wordpressin sisältöjä hän tekee pyynnön, joka lähetetään palvelimelle. PHP saa pyynnön ja hankkii pyydetyn informaation MySQL tietokannasta ja tämän jälkeen esittää pyydetyn tiedon käyttäjälle webselaimen kautta (Sabin-Wilson. 2015, 31).

Wordpress on selkeästi markkinoiden suosituin sisällönhallintaohjelmisto. Avoin lähdekoodi on mahdollistanut yhteisön osallistumisen kehitysprosessiin. Monet saavat palkansa liitännäiskirjaston kautta, johon kuka tahansa voi tuoda oman lisäosansa ja tarjota uusia toiminnallisuuksia. Ulkoasuvaihtoehtoja on myös paljon tarjolla. Uuden käyttäjän ei tarvitse osata ohjelmointia, vaan hän voi ladata teemansa Wordpressin teemapankista ja työstää jo valmista ulkoasua.

Wordpress aloitti bloggaus työkaluna. Kirjoittajat, opiskelijat, vanhemmat, liikemiehet, akateemikot, journalistit ja harrastelijat käyttävät blogeja tarkoituksiinsa. Viimeisen vuosikymmenen aikana Wordpress on noussut Internetin suosituimmaksi sisällönhallintapalveluksi. Wordpressia käyttää tällä hetkellä 25 % sivustoista (Sabin-Wilson. 2015, 2).

Wordpressin yksinkertainen käyttöliittymä tekee järjestelmän käytöstä helppoa. Hallintapaneeli on siisti ja sitä pystyy käyttämään myös kosketusnäytöillä. Asiakkaan näkymästä voimme eritellä näytettävät valikon osat. Tällä varmistetaan, että ulkopuoliset eivät käy muuttamassa sivuston asetuksia.

The screenshot shows the WordPress dashboard interface. On the left is a dark sidebar menu with icons for various functions like 'Etusivu', 'Artikkelit', 'Media', 'Lomakkeet', 'Sivut', 'Kommentit', 'Osaamisalueet', 'Työnäytteet', 'Tapahtumat', 'Palvelualueet', 'Yhteyshenkilöt', 'Henkilöistetyt', 'Avoimet työpaikat', 'Palvelupaketti', 'Tutkimus', 'Ulkoasu', 'Lisäosat', 'Käyttäjät', 'Työkalut', 'Asetukset', 'Lisäkentät', 'Options', 'Quick Redirects', and 'Access'. The main content area is titled 'Ohjausnäkömät' and contains several widgets: 'SendGrid WordPress Statistics' with delivery and compliance data, 'Wordpress-uutisia' with a search box, 'Nopea luonnos' with a search box and a 'Tallenna luonnos' button, 'Sivustosi sisällöt lyhyesti' showing 258 articles and 93 pages, and 'Lomakkeet' with a table of form submissions.

Otsikko	Lukemattomat	Summa
Feedback	0	2
Ilmoittaudu Elävä kaupunki -päivään 17.9.2014 mennessä	62	62
Ilmoittaudu Elävä kaupunki -päivään 7.9.2015 mennessä	60	60
Ilmoittaudu Siton MaaS-seminaariin	73	73

Wordpressin pääkäyttäjän näkymä 1

Artikkeleihin ja sivuihin voi luoda Advanced Custom Fieldsin(ACF) avulla mukautettuja kenttiä, joilla asiakas voi tehdä muutoksia sivun sisältöihin. Mukautetut kentät mahdollistavat koko sivupohjan hallinnan, jolloin asiakkaan ei tarvitse huolehtia muusta kuin pohjan täyttämisestä.

Teaser	Palvelut	Töihin Sitoon	Referenssit
--------	----------	---------------	-------------

Otsikko

Work Samples

Valitse kolme referenssiä

Etsi...

<ul style="list-style-type: none"> Blominmäki Wasterwater Treatment Plant – rock construction Centre of Rovaniemi: component master plan City of Vaasa, City Centre Strategy – A Leap Over the Rail Tracks Climate Change and Cargo Transport (draft) Closing of Mankkaa Landfill in Espoo, Supervision and Quality Control 	<ul style="list-style-type: none"> Suomenlinna's undersea service tunnel, renovation Logistics operator services, new seafront developments in Helsinki Blominmäki Wasterwater Treatment Plant – rock construction
--	---

Leipäteksti

Show All Work Samples

Linkki

Works

Wordpressin muokkaus -sivu 1

Nykypäivänä Wordpress on paljon enemmän kuin blogityökalu. Yksittäiset henkilöt, organisaatiot ja korporatiot käyttävät Wordpressia rakentaakseen verkko preenssiään. Wordpress on kasvanut arvokkaaksi ratkaisuksi kaikkeen mahdolliseen aina tuotteiden myynnistä jäsensivustoihin, bloggaukseen ja mediaan. Lähes kaikkea mitä voit verkkosivusto voi tehdä on mahdollista saavuttaa Wordpressilla (Sabin-Wilson. 2015, 2).

3.9 Seurantaviikko 9

Maanantai 11.4.2016

Tällä viikolla ensisijaisena tehtävänä oli jatkaa R-kioskin Intran foorumin työstöä. Kelan Hoitopaikanvalinta -sivulle tulee myös uusia toimintoja, josta päävastuu tulee olemaan minulla sivuston pääkoodarin ollessa lomalla. Päivän tavoitteena oli hioa R-kioskin Intran foorumi koekäyttöön asiakkaalle.

Aamupäivä kului Metsäyhdistyksen sivuilla olevan sosiaalisen median valikon säätämiseen. Asiakas huomautti tyylillistä ongelmista. Browserstackin avulla huomasin virheitä vanhemmilla selaimilla. Pienensin listauselementtien leveyttä ja lisäsin width:100% -säännön valikkoelementille Internet Explorerin tukiongelman takia.

Metsäyhdistyksen ohjelmointivirheiden korjausten jälkeen palasin R-kioskin Intran foorumiin. Ensimmäisenä ongelmana oli saada suomenkielinen kieliversiointi toimimaan kehi-

tysympäristössä. Paikallisessa ympäristössä kieliversiointi toimi, vaikka olin asentanut bbPressin kielitiedostot väärään paikkaan. Ilmeni, että .mo -tiedosto oli mennyt rikki välissä, joten lataamalla tiedostot uudestaan sain kieliversion toimimaan.

BbPressin toisena ongelmana oli poistaa pakollinen sähköposti foorumiviestin yhteydessä. R-kioskin Intra toimii vain tietyillä IP-osoitteilla, joten ylimääräisten käyttäjien on muutenkin mahdoton päästä sivustolle. Ratkaisin ongelman löytämälläni kevyellä liitännäisellä, joka antaa staattisen sähköpostin käyttäjälle viestin yhteydessä. Sähköpostikenttään voi käytännössä liittää minkä tahansa osoitteen, joten sen oleellisuus työntekijöiden välisessä foorumissa on kosmeettinen. Tyyli-tiedostojen kautta piilotin ylimääräiset kentät, mitä ei enää viestien kirjoituksen yhteydessä tarvittu.

Päivä sujui tavoitteiden puolesta hyvin. Sain R-kioskin Intran foorumin lähes koekuntoon. Tulevina päivinä foorumia pitää vielä säätää ja parannella tyylejä, mutta muuten olen selkeästi aikataulua edellä. Päivästä jäi käteen useita teknisiä ohjenuoria, joita pystyn käyttämään tulevaisuudessa.

Tiistai 12.4.2016

Tämän päivän tavoitteena oli päivittää R-kioskin Intran kehitysympäristö asiakkaalle testi-käyttöön. Sivuston vastaava kehittäjä oli tehnyt uusia elementtejä viime viikolla, jotka on tarkoitus sulauttaa samaan versioon bbPress -päivityksen ohessa. Eiliseltä tehtäväksi oli jäänyt keskustelun alueen tyylien hiominen ja toiminnallisuuksien selvittäminen asiakkaalle.

Ongelmaksi tänään muodostui keskustelun alueen avatareiden generoituminen foorumille. Olin päättänyt piilottaa ensin avatarin kokonaan, mutta epäselvyyksien välttämiseksi tekstikentän ja käyttäjäkenttien välillä, halusin tuoda avatariksi R-kioskin kirjainlogon. Uusia avatareja ei voi tuoda suoraan Wordpressiin ilman lisätyökaluja, joten asensin WP User Avatar -liitännäisen. Liitännäisellä voi ladata uusia avatareja Wordpressiin. Yliajoin kirjainlogolla Wordpressin oletusavatarin ja sain tämän toimimaan suoraan keskustelun alueen vakioavatarina.

Muut tyyllilliset korjaukset eivät aiheuttaneet ongelmia ja keskustelun alue oli valmiina testattavaksi lounaan jälkeen. Projektipäällikköni oli tänään etätöissä, joka aiheutti hieman ongelmia Intran IP-eston takia. Hän ei pystynyt näkemään tekemiäni muutoksia, enkä ollut täysin tietoinen projektin pääkoodarin tekemistä muutoksista. asiat kuitenkin selkenivät nopeasti ja sain testausympäristön valmiiksi. Päivän tavoitteet täyttyivät ja loppupäivän tein työmääräarviota R-kioskin Intran uuteen ominaisuuteen.

Keskiviikko 13.4.2016

Tänään ei ollut luvassa uusia työtehtäviä. Otin tavoitteekseni katsoa keskeneräisiä tehtäviä läpi, jotka eivät olleet vielä tuotannossa. Sitolta oli tullut asiakaspalautetta Wordpressin käyttöön liittyen. Sovimme ensi viikon tiistaille tapaamisen, jossa katsomme yhdessä sivuston ongelmia läpi.

Päivän työtehtävät olivat jo valmiiden osioiden hiomista ja optimointia. Aamusta poistin Siton sivuilla olleen ylimääräisen ingressikentän, joka oli aiheuttanut hämmennystä asiakkaalle. Yksinkertainen toimenpide ei vaikuttanut sivuston toimintaan, mutta ihmetystä aiheutti kentän tarpeellisuus alkuperäisellä sivustolla. Kävin artikkelityypit läpi, mutta en löytänyt ongelmia.

Rutiini työtehtävänä tein Outokummun uutiskirjeen, joka menee huomenna jaettavaksi. Sopivien kuvien löytäminen ja tekstin optimointi aiheuttivat ongelmia, mutta näiden yksityiskohtien painotus ei ole uutiskirjeissä erityisen suuri. Tein tehtävän nopeasti ja annoin projektipäällikön tehdä kirjeen lopulliseen muotoonsa.

Ilmapäivällä tein version asiakkaan sivustolle Paperinkeräyksen uudesta toimipaikkasivusta. Jätin vanhat elementit vielä paikalleen, jotta asiakas voi tehdä sisällöt toimipaikkaartikkelityyppiin, ennen kuin uusi sivupohja tulee käyttöön. Vein myös Vaasanin uuden reseptisivumallin kehitysympäristöön ja informoin tästä asiakkaalle.

Sain päivän aikana monta pientä tehtävää valmiiksi ja samalla monet suuremmat kokonaisuudet edistyivät tai menivät tuotantoon asti. Seuraavien päivien aikana isompiin kokonaisuuksiin tulee varmasti vielä muutoksia. Tavoitteet täyttyivät päivän osalta ja oppina mieleen jäi työtehtävien oma-aloitteinen loppuun vienti. Monet päivän töistä olivat jääneet roikkumaan ennen lopullista tuotannollista siirtoa.

Torstai 14.4.2016

Päivälle ei ollut varattu työtehtäviä. Tavoitteena oli käydä läpi vanhoja tikettejä ja ottaa uusia töitä vastaan. Kelan linkkipankin rakentaminen on edelleen kesken, sillä en ole löytänyt tehtävään vielä sopivia työkaluja. Huomenna alkaa Wordpressin virallinen tapahtuma WordcampFI, jossa Frantic on myös mukana. Ajattelin kaapata tapahtumasta ideoita linkkipankkiini ja kerätä hyödyllistä tietoa Wordpressin kehityksestä.

Sain projektipäälliköltäni työtehtäväksi Iskun sisältöalueiden uudelleen suunnittelun. Ongelmana sivuston sisältöpohjissa on niiden yksiuotteisuus. Sivusto toistaa samoja elementtejä liian usein, joka tekee sivuista samannäköisiä. Pyörittelin sivujen valmiita moduuleja ja yritin rakentaa erilaisia kokonaisuuksia, mutta en ollut tyytyväinen lopputuloksiin. Sovimme huomiseksi lyhyen palaverin palvelusuunnittelijamme kanssa, missä katsomme sisältöongelmia läpi.

Tein päivän aikana Outokummun artikkeli uudistuksia eteenpäin, joka on pitkä aikaisempi tehtävä, missä uusimme jo julkaistujen artikkeleiden tietoja ja elementtejä. Tein myös muutamia ulkoasu esimerkkejä Vaasanin uuteen resepti-sivuun asiakkaalle. Tavoitteet täyttyivät, vaikka en saanut konkreettisia tuloksia juurikaan aikaiseksi.

Perjantai 15.4.2016

Web-kehitys maailmassa järjestetään kuukausittain useita tapahtumia, jossa keskitytään esimerkiksi julkaisujärjestelmiin, koodauskieliin tai JavaScriptin viitekehyksiin. Näissä tapahtumissa verkostoidutaan alan ihmisten kanssa ja jaetaan tietoa. Tänään alkoi siis Wordcamp Finland 2016 tapahtuma, jossa Frantic oli mukana yhtenä sponsoreista. Päivän tavoitteena oli katsoa kaikki luennot ja vaihtaa tietoa kollegojen ja muiden alalla olevien kanssa.

Aamun luennoilta mieleen jäi Natanael Sinisalon: ”Työskentely Wordpressin kanssa tiiminä” ja Liisa Benmerguin: ”Sivupohjien rajojen omaksuminen”. Sinisalo puhui perustamansa firman Meomin työnkulun kehityksestä, ja ongelmista mitä lähes jokaisen projektin edetessä on tullut vastaan. Neljän vuoden aikana Meomin tekninen kehitys oli ottanut suuria harppauksia. Sinisalon mieleenpainuvien ajatusten oli työn suhteuttaminen aikaan. Projektien aikamääreet pysyvät harvoin tavoitteessaan, johon vaikuttaa lukemattomat tekijät mistä ei voi olla kaikessa vastuussa. Yli kymmentuntisia päiviä tekemällä ei luultavasti pääse yhtään sen nopeammin tavoitteisiinsa, kuin seitsemällä.

Benmerguin lyhyempi puhe ilmensi palvelusuunnittelijan näkemyksiä asiakaslähtöisessä web-kehityksessä. Konkreettisten esimerkkien kautta Benmergui painotti Wordpressin hallintajärjestelmän rakennetta suunnitellessaan sivustoja. Käyttäjäystävällinen sivusto toimii sisällön syötön kautta, joten on tärkeää suunnitella jo sivuston alkuvaiheissa hallintapuolta. Sivupohjien ulkopuolella tapahtuu paljon ja se on otettava huomioon niin, että jokainen uusi sisällön syöttäjä pystyy omaksumaan uuden sivupohjan helposti.

Iltapäivän luennot olivat paljon teknisempiä ja on vaikea määrittää mikä oli oleellista ja mikä ei. Thomas Hurdin kokemukset monimutkaisen verkkokaupan kokoamisesta herätti paljon kysymyksiä ja avasi Wordpressin potentiaalia verkkokauppa toteutuksissa. Aki Björklundin vinkit Wordpressin Rest API:n käytöstä vaikuttivat hyödyllisiltä, vaikka itselläni tämän tason teknisestä toteuttamisesta ei ole juuri kokemusta. Antti Kuosmasen tekijänoikeuspuhe kertoi Wordpressin lisensseistä. Avoimeen lähdekoodiin perustuva järjestelmä on avoimuudellaan saavuttanut suuren suosion.

Wordpress vaikuttaa voivan hyvin myös Suomessa. Tämän hetken suurimmasta markkinaosuudesta nauttiva julkaisujärjestelmä saa kiittäviä aktiivista yhteisöään, joka tekee paljon vapaaehtoista työtä Wordpressin kehityksen hyväksi. On ilo olla osa alaa, jossa tieto liikkuu yritysten välillä, eikä sitä nähdä pahana asiana.

Viikkoanalyysi

Alkuviikon tekniset osat olivat opettavaisia, kun asensin jälleen uusia toiminnallisuuksia Wordpressiin. Viikon keskellä työtehtäviä ei juuri ollut R-kioskin foorumi asennuksen jälkeen. Koin olevani hyödyksi Iskun sisältöuudistuksen aikana, vaikka tehtävän edistymisen suhteen on vaikea tehdä mitään ennen kuin asiakas toimittaa lisäsisältöjä.

Viikon paras osa oli kuitenkin perjantain Wordpress Finland –tapahtuma. Natanael Sinisalon puhe toi hyvin esiin web-yrityksen kehityskaaren, jossa teknillinen tietämys lisääntyy ja yritys kasvaa. Sinisalon päättäväisyys herätti etenkin kunnioitusta, sillä kahden ihmisen ponnistelusta oli kasvanut neljäntoista työntekijän yritys. Meomin kasvu ei kuitenkaan tullut itsestään, joten Sinisalon työpäivät venyivät toistuvasti iltamyöhälle.

Ohjelmoijien psykologinen puoli on herättänyt itselleni aina kysymyksiä, sillä kaikilla ei ole koodaukseen tarvittavia ominaisuuksia. Intensiivinen keskittyminen on normaalia monissa töissä, mutta ohjelmoijalle se on arkipäivää. Tämän viikon analyysissä pohdin ohjelmoinnin psykologiaa ja itseäni ohjelmoijana.

On monesti sanottu, että ohjelmoijat olisivat introverteja. En näe tämän olevan totta useimmissa tapauksissa, mutta ohjelmoijilla on usein pidempi keskittymiskyky ja kyky keskittyä, kuin suurimmalla osalla muista ihmisistä. Ohjelmoijan kyky keskittyä yksittäiseen tehtävään pidemmäksi aikaa on herättänyt kommentteja autismista. Olisin yllätynyt, jos ohjelmoijat olisivat autisteja, sillä keskittymisemme rikkoutuu liian helposti (Dollery. 2003).

Dolleryn esittämät näkemykset heijastuvat vahvasti omaan tekemiseeni. En näe itseäni mitenkään erilaisena ihmisenä, mutta koen omaksuneeni taidon, jossa pidempiaikainen

keskittyminen ei enää kuormita henkisesti. Keskittymiskykyäni on hyvin hajautunut ja keskittynyt moneen asiaan yhtä aikaa.

Flow-tila on jotain haurasta, mutta onneksi se ei ole niin hauras kuin luulisi. Flow voi rikkoutua, jos keskeytys vaatii ohjelmoijan vaihtamaan kontekstia. Tämä tarkoittaa, että voit kysyä ohjelmoijalta mitä hän tekee, mutta jos kysyt mikä heidän aikataulunsa on – olet rikkonut flow'n. (Dollery. 2003).

Flow on psykologi Mihály Csíkszentmihályin mukaan henkinen tila, jossa henkilö suorittaa tehtävää täysin uppoutuneena ja tietoisena. Flow-tilassa mieli on avoin ja vastaanotettu informaatio on tasapainossa omien tavoitteiden kanssa. On usein päiviä, jolloin tätä tilaa ei saavuta millään. Toisaalta tulee myös päiviä, jolloin henkinen tasapaino on kohdallaan ja tehtävät edistyvät huomattavasti. Avoimessa konttorissa on vaikea pitää keskittymiskykyä yllä. Elämme muutenkin hyvin virikkeellistä aikaa, jossa keskittyminen herpaantuu helposti muun Internetin maailmaan.

Oma flow-tilani on hyvin riippuvainen työtehtävästä. Tietyt ruutiini työtehtävät saattavat viedä enemmän aikaa kuin pitäisi, sillä niiden antama informaatio ei usein ole tasapainossa omien tavoitteiden kautta. Haastavat työtehtävät aiheuttavat uppoutumista, jota pidän yhtenä vahvuuksistani ohjelmoijana.

3.10 Seurantaviikko 10

Maanantai 18.4.2016

Tämän viikon työt sisältyvät Iskun sisällön uudelleen järjestelystä ja R-Kioskin Intran kirjautumisen uudelleen työstämisestä. Normaaleja työtehtäviä tulee myös viikon mittaan ja asiakkailta on työarviointeja vielä hyväksyttävänä. Vaasanilla on edelleen resepti-sivun uudistus hyväksyttävänä tuotantoon. Lähdemme torstaina työporukan kanssa Puolaan, joten viikko on taas lyhyempi. Tavoitteena on saada päivän aikana Iskun sisältöongelmat ratkaistua, ja viikon tavoitteena on saada työpöytä tyhjäksi ennen torstain matkaa.

Aamupäivällä tein Kelan Hoitopaikanvalinnan linkkipankin suunnittelua, johon löysin nyt kokeiltavan ratkaisun käyttämällä Redirection -liitännäistä. Liitännäinen mahdollistaa uudelleenohjauksien tekemisen linkeistä haluamalleen sivulle. Tällä tavalla meidän ei ole pakko muuttaa linkkien URL-osoitteita manuaalisesti, eikä meidän ole pakko tuoda kaikkia linkejä omaan arkistoon. Liitännäinen vaatii vielä testausta ja arviota asiakkaalta.

Iltapäivällä tein Iskun sisältöuudistuksia eteenpäin. Viime perjantaina pidimme palaverin palvelusuunnittelijan kanssa näistä uudistuksista, jossa hän selvensi ideoitansa. Sisällössä oli vielä useita ongelmia, jotka pitää korjata ennen lopullista julkaisua. Sisällön rakentamisen vastuu on loppujen lopuksi asiakkaalla, joka ei ollut toimittanut tarpeeksi sisältöä sivustolle.

Selvitin vielä loppupäivän Vaasanin resepti-sivu uudistusta asiakkaalle, johon toin muutamia esimerkkejä. Lopullinen versio siirtyy huomenna sivustolle. Päivän tavoitteet täyttyivät, kun saimme Iskun uudistukset valmiiksi.

Tiistai 19.4.2016

Päivän tavoitteina oli aloittaa R-kioskin Intran uuden kirjautumistoiminnon rakentaminen ja viedä Vaasanin uusi resepti-sivu asiakkaan sivustolle. Suuri osa päivästä painottui palaveriin. Aamulla oli palaveri Iskun sivuston nykytilanteesta ja sisällön ongelmista. Päivällä kävimme Siton luona keskustelemassa tulevista uudistuksista ja näyttämässä sivu-uudistuksen jälkeen tulleita toimintoja.

Iskun sivusto oli vielä tuotantovaiheessa, enimmäkseen asiakkaan puuttuvan sisällön takia. Sain palaverin aikana idean tehdä XML-sivukarttaa hyväksikäyttäen Excel-taulukon, johon tuon kaikki sivustolla olevat sivut. Taulukkoa käyttämällä pystymme nopeasti kartoittamaan sisällölliset ongelmasivut ja merkitsemään ne mitkä vaativat vielä päivityksiä. XML-tiedostoa ei pystynyt tuomaan Macin Exceliin, joten jouduin tekemään prosessin Google Driven puolelle. Import-funktiota käyttämällä onnistuin tuomaan linkit siistissä järjestyksessä taulukkoon.

Iltapäivästä vein Vaasanin resepti -sivun muutokset asiakkaan sivustolle, mutta R-kioskin Intran kirjautumis -sivu jää loppuviikolle. Tavoitteista jäätiin, mutta päivän palaverit kompensoivat tekemättömien töiden jättämää aukkoa. Kehittäjänä jää helposti muiden sidosryhmien ulkopuolelle, sillä meidän tehtävänä on lähinnä toteuttaa sivustoja.

Keskiviikko 20.4.2016

Seuraavat kaksi päivää oli varattu R-kioskin kirjautumisen uusimiseen. Tämän hetkinen toiminta perustui IP-osoitteen estoon, joka toimii Nginx.conf -tiedoston kautta. Nginx.conf -tiedosto mahdollistaa palvelimen yksityiskohtaisemman konfiguroinnin, jossa voimme määrittää uudelleenohjauksia, lyhentää URLeja tai estää pääsyn sivustojen yksityisempiin

osiin. Nginx ip-esto haluttiin purkaa, mutta tarkoituksena ei ole poistaa ip-estoa kokonaan vaan luoda se uudestaan eri metodia käyttäen.

Työn tarkempi kuvaus oli erittäin sekava, enkä meinannut millään saada selvää mitä tehtävässä oikein haetaan. Ensimmäinen virhe oli oletus automaattisesta IP-pohjaisesta sisään kirjautumisesta sivustolle tultaessa. Tähän käytin paljon omaa, sekä kollegojeni työaikaa yrittäessäni saada Ip Based Login -liitännäistä toimimaan. Liitännäinen toimi korjauksen jälkeen huonosti omassa ympäristössäni, eikä lainkaan testiympäristössä.

Kysymällä sain tehtävän selkenemään ja ymmärsin, että kirjautuminen ei ole pakollinen ominaisuus sivustolle tultaessa. Kirjautumisen pitää vain toimia sallittujen IP-osoitteiden ulkopuolella, joka mahdollistaa sivuston käytön kirjautumalla Wordpressiin. Vaihdoin liitännäisen Restricted Site Access työkaluun, joka korvasi suoraan Ngix konfiguroinnit ja lisäsi ohjauksen kirjautumis-sivulle, jos käyttäjä tulee IP-alueen ulkopuolelta.

Ilmapäivällä uusi toiminnallisuus meni jo asiakkaalle testiin, joten huonosti alkanut päivä sai positiivisen lopun. Tavoitteiden suhteen olin varannut tehtävälle aikaa parin päivän verran, joten olin hyvässä vaiheessa. Annoin asiakkaalle kehitysideoita tietoturvaan ja kirjautumis-sivun tyyleihin liittyen. Olin tyytyväinen päivän tuloksiin ja opetuksiin, joka tuntuu toistavan samaa mantraa. Kysymällä asiat edistyvät nopeimmin ja virhemarginaali pienenee.

Torstai 21.4.2016

Lomapäivä.

Perjantai 22.4.2016

Lomapäivä.

Viikkoanalyysi

Tämän viikon työt olivat projektiluontoisempia tehtäviä. Kelan linkkipankki oli ollut pitkään työn alla, mutta varsinaista edistystä ei ollut tapahtunut. Redirection -liitännäinen antoi kuitenkin hieman toivoa tehtävän ratkaisemiseksi. R-kioskin kirjautumis-sivun uudelleen kokoaminen oli loppujen lopuksi melko yksinkertainen tehtävä. Sain suoran ratkaisun Wordpressin liitännäisistä, joka teki vaikean työn puolestani.

R-kioskin tehtävän aikana kommunikointi ei ollut täysin mutkatonta, mutta selvittämällä asiaa enemmän asiakkaan kanssa saimme järkeä toteutukseen. Tehtävän laatimisen aikana puhuttiin automaattisesta kirjautumisesta pelkkien kioskien koneiden ip-osoitteisiin. Tämän toiminnallisuuden tekeminen olisi vienyt paljon aikaa, sillä toimivia liitännäisiä ei ollut.

Tämän viikon analyysissä pohdin tarkemmin web-kehitykselle ominaisia viestintätapoja. Franticin sisäiseen kommunikointiin käytämme Slack –nimistä keskusteluohjelmaa. Slackin kaltaiset keskusteluohjelmat helpottavat tiedon jakamista merkittävästi. Kaikki projektikohtainen keskustelu tulee myös arkistoitua, johon voi aina palata tarvittaessa. Jatkuva keskustelu työtehtävien alla pitää asianomaiset selvillä projektin etenemisestä, joten yritän pitää omat keskusteluni avoimena ja tuoda tietoa yleisille kanaville yksilöllisten keskustelujen sijaan.

Teknologian tuomat edut ovat tehneet yritysten sisäisestä kommunikoinnista helppoa. Yhteys muihin on koko ajan päällä, joten ongelmatilanteissa vastauksen saa aina nopeasti. Kommunikoinnin kehittämistä vaaditaan aina asiakasrajapinnassa, jossa viestinnällisiä vaikeuksia tulee usein. Asiakkailla on paljon mielipiteitä sivuston suunnitteluun ja toteutukseen liittyen, mutta harvoin viemme asiakkaiden ehdotuksia toteutukseen asti. Kasvotusten pidettävissä palavereissa ymmärrys syntyy nopeammin, sillä tekstipohjaisessa viestinnässä tulee helposti väärinymmärryksiä.

Ihmiset tulevat jatkuvasti enemmän riippuvaisiksi teknologialla kommunikointiin ja laistavat oikeita kohtaamisia. Suurin osa henkilöistä koki keskustelujen heikentyneen teknologian kautta ja monet ärsyntyivät kun ystävä tai perhe käytti teknologiaa yhteisellä ajalla. Melkein puolet vastaajista (46%) kommunikoi useammin ystäviensä ja perheensä kanssa teknologian kautta, kuin kasvotusten (Drago. 2015, 6).

Dragon tutkimuksessa käytiin läpi teknologian vaikutusta kommunikointiimme, jossa tulee esille sukupolven vaihdoksessa tullut muutos. Onkin mielenkiintoista nähdä miten kommunikointitapojen suhde tulee vielä muuttumaan. Franticilla kommunikointi toimii onneksi myös kasvotusten, joten teknologialla ei ole vielä dominoivaa osaa viestinnässä. Luonnollinen ihmisen kohtaaminen on itselleni paras tapa kommunikoida. Näissä tilanteissa yksityiskohdat pääsevät paremmin esille ja konteksti on helpompi selittää.

4 Pohdinta ja päätelmät

Seurantajakson aikana huomioni kiinnittyi työtehtävieni laajuuteen. Viikoittain sain uusia haasteita, jossa ongelmanratkaisu- ja kommunikointitaitojani testattiin monipuolisilla tehtävillä. Web-kehittämisen työnkuva on laajentunut viime vuosina ulkoasusuunnittelun roolin kasvun myötä. Kehittäminen on yhdistelmä suunnittelua, kommunikointia, ohjelmointia ja testausta, jossa oma osaaminen laajenee tehtävä tehtävältä.

Uutta työtehtävää lähestyessä tulee aina pysähtyä ja etsiä ratkaisuja laaja-alaisesti. Useimmat toiminnallisuudet pystyy luomaan Wordpressin liitännäiskirjaston avulla, mutta ammattimaisessa kehittämisessä liitännäisten käyttöä kartetaan tietoturvaongelmien välttämiseksi sekä sivuston nopeuden ylläpitämiseksi. Optimaalisen ratkaisun löytäminen on tyydyttävien osa kehittäjän työtä. Hyvät ratkaisumallit kehittävät koko työympäristöä ja auttavat ongelmien lähestymistä tulevaisuudessa.

Tekninen kehitykseni meni seurannan aikana viikoittain eteenpäin. Päivittäisissä analyyseissä löysin useita vaihtoehtoisia lähestymistapoja tehtäviini, jotka olisivat olleet valitsemia ratkaisumalleja tehtävän aikana. Jatkuvalle kriittiselle analysoinnille löytää omista työtavoistaan kehitettävää. Monet kehittäjät saattavat tulla mukavuudenhaluisiksi ja tyytyvät omaan taitotasoonsa. Tällainen ajattelutapa ei vie osaamista eteenpäin ja voi jättää kehittäjän ilman työtä.

Tulevien tehtävien alla elin aina pienessä epätietoisuudessa teknisen toteutuksen suhteen. Harvoin toteutusmallit olivat jo valmiina päässäni uudessa tehtävässä, joten suunnittelua piti tehdä paljon ennen toteutuksen aloittamista. Hyvän web-kehittäjän osaaminen kattaa monta eri ohjelmointikieltä, jolla uutta tehtävää voi lähestyä. Optimaalisimmat ratkaisut saakin usein kokeneemmalta kehittäjältä, joka on ajanut itseäni lähestymään osavampiat tekijöitä ongelmatilanteissa.

Alan monimuotoisuus herättää paljon kysymyksiä tulevasta. Monimutkaiset ulkoasutoteutukset ovat menettämässä suosiotaan, sillä ne tekevät sivustoista raskaita eivätkä tue responsiivisia ratkaisuja tarpeeksi hyvin. JavaScriptin suosion nousu on yksi syy sivujen hidastumiseen. Toiminnallisuuksien lisääntyminen on tuonut JavaScriptin ohjelmistokehityksen osaamista esille, jotka ovat jo osa front end kehittäjän perustaitoja. Angularin ja jQuery:n hallitseminen tulee tästä syystä olemaan lähitulevaisuuden tavoitteitani ohjelmointijana.

Back endin osaamiseni ei ole vielä ottanut suuria harppauksia, vaikka muutamat työtehtävät liittyivät tähän osa-alueeseen. PHP-osaamiseni kehittyminen on ollut huomattavaa työsuhteeni alusta ja Wordpressin ydin tulee päivä päivältä tutummaksi. En ole kuitenkaan vielä valmis luomaan omia liitännäisiä tai tekemään monimutkaisia toiminnallisuuksia omin käsin. Omat vahvuuteni ovat tällä hetkellä asiakasrajapinnan hoitamisessa ja sivustojen visuaalisen ilmeen toteuttamisessa.

Tavoitteeni on tulla teknisesti alan huippuosaajaksi ja olla Full stack -kehittäjä parin vuoden sisällä. Full stack -kehittäjä on avoin uusille teknologioille ja pysyy aktiivisena alan eri yhteisöissä. Kaikkien tekniikoiden osaaminen ei voi olla sujuvaa, sillä erikoistuminen tiettyyn osa-alueeseen tulee olemaan jo täysipäiväinen työ. Monipuolisella kehittäjällä on kuitenkin nouseva rooli web-kehityksessä, sillä kehityksen ja tuotannollisten osa-alueiden yhdistyminen on jo normi tänä päivänä.

Teknisen osaamiseni pohdinnan ohessa analysoin myös kommunikointitaitojani. Web-kehitystiimin roolit eivät poissulje esimerkiksi kehittäjän asemaa asiakasrajapinnassa. Näkemysni saavat yllättävän paljon tilaa monella osa-alueella, joten näen kommunikoinnin olevan yksi vahvuusalueistani.

Franticin työympäristössä aktiivinen viestintä on itsestäänselvyys, jossa kaikkia projektitiimin henkilöitä kuunnellaan. Vastuualueet määrittävät lopullisen päätöksen tekijän, mutta avoimessa keskustelussa pääsee vaikuttamaan esimerkiksi sivustojen ulkoasuun. Kehittäjänä on myös mahdollista tehdä rohkeampiakin ratkaisuja, jolloin suora toteuttaminen on paras dialogin muoto. Pelkän sanallisen viestinnän kautta tulee ongelmia, sillä työtehtävää on toisinaan vaikea hahmottaa ainoastaan tekstin kautta.

Kommunikointitaidot asiakassuhteissa määrittävät paljon yrityksen menestystä. Monet nauttivat itsenäisestä työskentelystä ja luomisesta. Asiakkaiden kanssa viestittely ei ole välttämättä sitä suosikki tekemistä. Täytyy muistaa, että tämä yhteys on jotain mitä molemmat tarvitsevat. Asiakas tarvitsee sinua ja sinä asiakasta.

En tunne vielä kauhean hyvin asiakkaita ja heidän osaamistaan. Usein tulee vastaan tilanteita, joissa asiakkaan tekninen tietämättömyys aiheuttaa kysymyksiä ja sen jälkeen vielä mielipahaa. Tuntemalla asiakkaan on helpompi suhtautua heidän tarpeisiinsa ja mahdollisesti yksinkertaistaa viestintää.

Teknisten asioiden selittäminen tekstikontekstissa aiheuttaa usein epäselvyyksiä. Näissä tilanteissa keskustelen nykyään enemmän projektipäällikön kanssa. Näitä suhteita pitää

käsitellä varoen, sillä asiakasta ei kannata aliarvioida. Jatkuvan yhteyden pitäminen signa-
loi välittämistä. Monella asiakkaalla on tiukka aikataulu, ja jos he eivät kuule projektin ete-
nemisestä, syntyy huolia.

Tulevaisuudessa pyrin laajentamaan osaamistani omaksumalla uusia ohjelmointikieliä.
PHP tulee toimimaan ammattimaisen osaamiseni peruskivenä, jota tulen käyttämään
Wordpressin kehityksessä vielä vuosia. Tavoitteena on tulla osaksi yhteisöä, jossa pystyn
toimimaan asiantuntijana uusille tekijöille ja konsultoimaan muita työyhteisöni jäseniä.
Tulen olemaan myös aktiivinen työni ulkopuolella ja tekemään työtä yksittäisille asiakkaille
oman ammatillisen kehitykseni turvaamiseksi.

5 Lähteet

J. Beaird. 2007. The Principles Of Beautiful Web Design. Sitepoint. Australia.

I. Burazin. 2015. Most Popular Desktop IDEs & Code Editors in 2014. Codeanywhere.com.

Luettavissa: <https://blog.codeanywhere.com/most-popular-ides-code-editors/>

C. Cantrell. 2010. Habits that Help: Developing Good Programming Style.

Clarion Consulting. Yhdysvallat.

Luettavissa: http://www.wuss.org/proceedings10/ESS/3063_3_ESS-Cantrell.pdf

B. Dollery. 2003. Understanding The Psychology Of Programming. DevX.

Luettavissa: <http://www.devx.com/DevX/Article/11659>

E. Drago. 2015. The Effect of Technology on Face-to-Face Communication. Elon University

Luettavissa: [https://www.elon.edu/docs/e-](https://www.elon.edu/docs/e-web/academics/communications/research/vol6no1/02DragoEJSpring15.pdf)

[web/academics/communications/research/vol6no1/02DragoEJSpring15.pdf](https://www.elon.edu/docs/e-web/academics/communications/research/vol6no1/02DragoEJSpring15.pdf)

T. Ewer. 2015. Determining The Best Placement for Your Social Media Icons. Codeinwp.com.

Luettavissa: <http://www.codeinwp.com/blog/determining-best-placement-social-media-icons/>

S. Krug. 2006. Don't Make Me Think, A Common Sense Approach to Web Usability. New Riders Publishing. Yhdysvallat.

E. Marcotte. 2010. Responsive Web Design. Alistapart.com.

Luettavissa: <http://alistapart.com/article/responsive-web-design>

G. Nadel. 2015. 7 Good Developer Habits I Wish I'd Adopted Sooner. Treehouse.

Luettavissa: <http://blog.teamtreehouse.com/7-good-developer-habits-wish-id-developed-sooner>

E. T. Peterson. 2013. Successful Web Site Testing Practices. SiteSpect.

Luettavissa: <http://pages.sitespect.com/testingsuccess.html>

P. Ross. 2014. Photos Are Still King on Facebook. Socialbakers.com.

Luettavissa: <http://www.socialbakers.com/blog/2149-photos-are-still-king-on-facebook>

L. Sabin-Wilson. 2015. Wordpress For Dummies. Wiley. Yhdysvallat.

P. Vaughan. 2011. Using Social Sharing Buttons Leads to 7x More Mentions. HubS-

pot.com. Luettavissa: <http://blog.hubspot.com/blog/tabid/6307/bid/24994/Using-Social-Sharing-Buttons-Leads-to-7x-More-Mentions-Data.asp>